

✙
ЧАСОПИС ЕПАРХИЈЕ
ГОРЊОКРАЈОВИЧКЕ

СРЕТНИ ГАЈА ГОРЊОКРАЈОВИЧКИ

• ИЗДАВАЧКА УСТАНОВА МАРТИРИА • ГОДИНА XIX • БРОЈ 41 • ЈУЛ 2021

Поглед из парохијског дома на трг и новоподигнути храм Св. Спиридона у Петрињи.

ЕПИСКОП

ПРАВОСЛАВНА ЕПАРХИЈА ГОРЊОКАРЛОВАЧКА

Славе Рашкај 14; 47 000 Карловац; Република Хрватска

телефон: 00385 (0)47 642 531; факс: 00385 (0)47 642 532; e-mail: episkop@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У КАРЛОВЦУ (I)

ПРОТОЈЕРЕС – СТАВРОФОР РАДОСЛАВ АНЂЕЛИЋ

Тина Ујевића 5; 47 000 Карловац

mob: +385 (0)98 563 613
e-mail: prva.karlovacka@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У РИЈЕЦИ (I)

ПРОТОЈЕРЕС – СТАВРОФОР МИТКО КОСТИЋ

Ивана Зајца 24/1; 51 000 Ријека

tel: +385 (0)51 335 399 • faks +385 (0)51 324 160
e-mail: prva.rijeka@eparhija-gornjokarlovacka.hr
mob: +385 (0)91 5148250

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ПУЛУ

ПРОТОЈЕРЕС – СТАВРОФОР ГОРАН ПЕТКОВИЋ

Перој 19; 52 215 Водњан

tel: +385 (0)52 520 654 • faks +385 (0)52 520 654
e-mail: spco.pula@eparhija-gornjokarlovacka.hr
mob: +385 (0)98 9793038

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У КАРЛОВЦУ (II)

ПРОТОЈЕРЕС – СТАВРОФОР МИЛАНДРАГ СТОКАНОВИЋ

Амброза Враницанија 6; 47 000 Карловац

mob: +385 (0)95 776 776 9
e-mail: druga.karlovacka@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У РИЈЕЦИ (II)

ПРОТОЈЕРЕС ЈОВАН ГАЛАМИЋ

Ивана Зајца 24/3; 51 000 Ријека

tel: +385 (0)51 319 064 • mob: +385 (0)95 7233564
e-mail: druga.rijeka@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ОГУЛИНУ

ПРОТОЈЕРЕС МИЛАН СИМИЋ

Б. Франкопана 16; 47 300 Огулин

tel: +385 (0)47 532 475 • mob: +385 (0)98 1300531
e-mail: spco.ogulin@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У КАРЛОВЦУ (III)

ПРОТОЈЕРЕС ДАРКО ДУГОЊИЋ

Сењска 44, 47000 Карловац

mob: +385 (0)99 430 2121
e-mail: treca.karlovacka@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ГОСПИЋУ/СЛИЊАНУ

ЈЕРЕС ДРАГАН МИХАЛОВИЋ

Ул. Специјалне Јединице Полиције 16; 53 000 Госпић

mob: +385 (0)97 6682641
e-mail: spco.gospic@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ДОЊОЈ ЛАПЦИ

ПРОТОНАМЕСНИК ПРЕДРАГ СУШИЋ

Маршала Тита 11; 53 250 Доњи Лапач

tel: +385 (0)53 765 154 • mob: +385 (0)95 871 6269
e-mail: spco.donji-lapac@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У КОЛАРИЋУ

ЈЕРЕС БРАНКО КОЛАРИЋ

Коларић 67; 47 220 Војнић

tel: +385 (0)47 883 519 • fax: +385 (0)47 883 519
mob: +385 (0)95 797 2549
e-mail: spco.kolaric@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У С. МОРАВИЦАМА

ПРОТОЈЕРЕС – СТАВРОФОР ЈЕЛЕНКО СТОЈАНОВИЋ

Докмановићи 10; 51 325 Моравице

tel: +385 (0)51 877 137 • fax: +385 (0)51 877 137
mob: +385 (0)98 801051
e-mail: spco.moravice@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ГРАЧАЦУ

ПРОТОНАМЕСНИК ПРЕДРАГ ПАНТЕНАЋ

К. Степинца 82; 23 440 Грачац

tel: +385 (0)23 7890 864 • fax: +385 (0)23 7890 865
mob: +385 (0)99 5962569
e-mail: spco.gracac@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ТОПУСКОЈ

ПРОТОЈЕРЕС МИЛС РИСТИЋ

Прилаз г. Драшковића 2а; 44 415 Топуско

tel: +385 (0)44 733 329 • fax: +385 (0)44 733 329
mob: +385 (0)91 5850546
e-mail: spco.topusko@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ДРЕЖНИЦИ

ПРОТОЈЕРЕС МИЛАН СИМИЋ АДМИНИСТРАТОР ПАРОХИЈЕ

Центар бб 47 313 Дрежница

tel: +385 (0)47 56 6179 • fax: +385 (0)47 566 351
mob: +385 (0)98 1300531
e-mail: spco.dreznica@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ПЛАШКОЈ

ЈЕРЕС САША ЊЕЖИЋ

Прве гардијске бригаде 1/а; 47 304 Плашки

mob: +385 (0)98 130 0531
e-mail: spco.plaski@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ГЛИНИ

ЈЕРЕС ГОРАН ГЛАМАНДА

Хрватска 20; 44 400 Глина

tel: +385 (0)44 880 615 • fax: +385 (0)44 880 615
mob: +385 (0)95 5208053
e-mail: spco.glina@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У КОРЕНИЦИ

ПРОТОНАМЕСНИК НИКОЛА МАЛОБАБИЋ

Девете гардијске бригаде 26; 53 230 Кореница

tel: +385 (0)53 756 367 • fax: +385 (0)53 756 367
mob: +385 (0)95 8061838
e-mail: spco.korenica@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ПЕТРИЊИ

ПРОТОЈЕРЕС САША УМИЋЕВИЋ

Владимира Назора 13; 44 250 Петриња

tel: +385 (0)44 813 419 • fax: +385 (0)44 813 419
mob: +385 (0)95 5114669
e-mail: spco.petrinja@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ОТОЧАЈУ

ПРОТОНАМЕСНИК СЛАЂАН НИКИЋ

Трг др. Фрање Туђмана 5; 53 220 Оточац

tel: +385 (0)53 771 285 • mob: +385 (0)98 9002171
e-mail: spco.otocac@eparhija-gornjokarlovacka.hr

МАНАСТИР РОЂЕЊА Св. ЈОВАНА У ГОМИРЈУ

АРХИМАНДИТ МИХАИЛО (БУЋУБЕВИЋ)

Рибњак 23; 51 327 Гомирје

tel: +385 (0)51 878188 • fax: +385 (0)51 878188
mob: +385 (0)91 7814314
e-mail: manastir.gomirje@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У КОСТАЈНИЦИ

ПРОТОЈЕРЕС – СТАВРОФОР СЛАВИША СИМАКОВИЋ

Даворина Трстењака 5; 44 430 Костајница

mob: +385 (0)95 8787 197
e-mail: spco.kostajnica@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ДВОРУ

ПРОТОНАМЕСНИК ЈУГОСЛАВ МАКСИМОВИЋ

Миле Б. Чађе 46; 44 440 Двор

tel: +385 (0)44 871 811 • fax: +385 (0)44 871 811
mob: +385 (0)95 5094328
e-mail: spco.dvor@eparhija-gornjokarlovacka.hr

МАН. БОГОРОДНИЦЕ ТРОЈЕРУЧНИЦЕ У Д. БУДАЧКОЈ

АРХИМАНДИТ МР НАУМ (МИЛОВИЋ)

Доњи Будачки 6; 47 242 Крњак

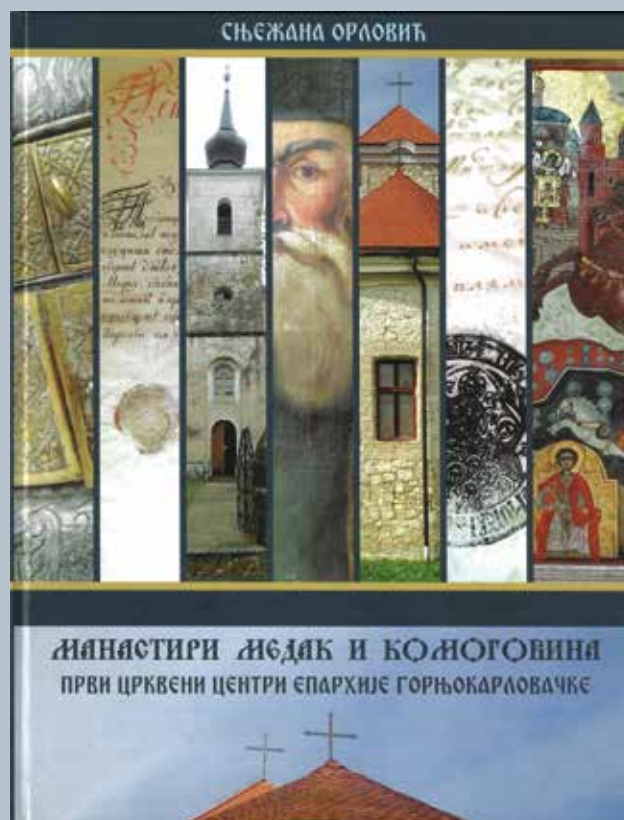
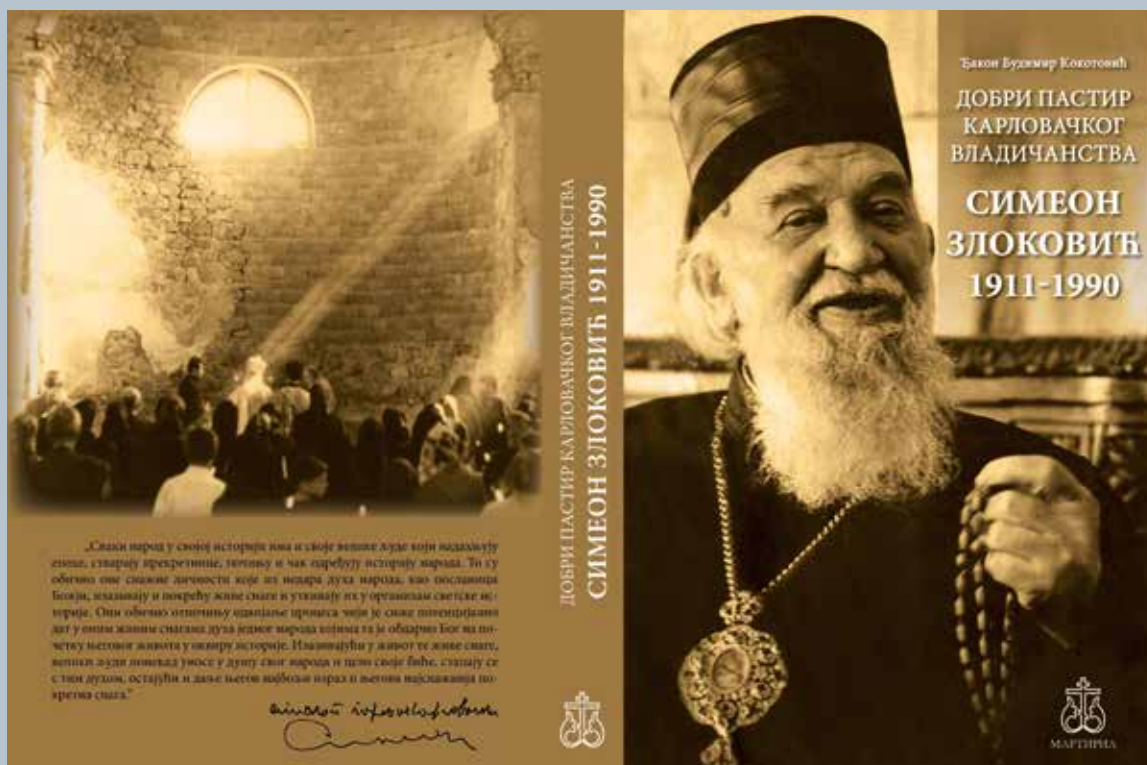
tel: +385 (0)47 718 206 • fax: +385 (0)47 718 206
mob: +385 (0)99 744-002-9
e-mail: manastir.trojerucica@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ЗАСТРЕБАРСКОЈ

ПРОТОЈЕРЕС ДАРКО ДУГОЊИЋ АДМИНИСТРАТОР ПАРОХИЈЕ

Сењска 44; 47000 Карловац

e-mail: treca.karlovacka@eparhija-gornjokarlovacka.hr

Свети Сава горњокарловачки

Излази са благословом Његовог
Преосвештенства Епископа
горњокарловачког г. Герасима

Издавач:

Епархија горњокарловачка
Издавачка установа
„Мартирија“

Председник уређивачког одбора:

Његово Преосвештенство
Епископ горњокарловачки
г. Герасим

Главни и одговорни уредник:

Архимандрит
мр Наум (Милковић)

Чланови редакције:

протојереј-ставрофор Славиша Симаковић
Ѓакон Будимир Кокотовић
чтец Саша Лончина
чтец Огњен Шева
гђица. Сњежана Орловић
гђа. Љубинка Тошева Karpowicz

Адреса уредништва:

Епархија горњокарловачка
Издавачка установа „Мартирија“
Клаићева 1

Контакт:

телефон: 00385 (0)47 642 531
факс: 00385 (0)47 642 532
e-mail: casopis@eparhija-gornjokarlovacka.hr

Тираж:

1.000 примјерака

Штампа се средствима Епархије
горњокарловачке. Часопис није
намијењен за продају.

Ваше донације намијењене нашем
издаваштву можете уплатити на
жиро-рачун Епархијског управног
одбора Епархије горњокарловачке:

IBAN HR57 2484 0081 1025 9512 2
Raiffeisen BANK Austria d.d.

Рукописи и фотографије се не
враћају. Текстови и прилози
објављени у часопису представљају
ставове аутора.

ISSN 1334-3467

ЧАСОПИС ЕПАРХИЈЕ
ГОРЊОКАРЛОВАЧКЕ

СВЕТИ САВА ГОРЊОКАРЛОВАЧКИ

• ИЗДАВАЧКА УСТАНОВА МАРТИРИЈА • ГОДИНА XIX • БРОЈ 41 • ЈУНИ 2021 •

Павле Евдокимов

НОВИ ЧОВЕК

(Одломак из књиге *Људа љубав Божија*)

.....СТР. 2

Ѓакон Будимир Кокотовић

ИЗБОР ЈЕРОМОНАХА МИХАИЛА (ГРУЈИЋА) ЗА ЕПИСКОПА ГОРЊОКАРЛОВАЧКОГ 1891. ГОДИНЕ

.....СТР. 9

Епископ Силуан

ДРАГА МИ ДУХОВНА ДЕЦО У БОГОЧОВЕКУ ХРИСТУ

.....СТР. 12

Митрополит Месогејски Николај Хациниколау

ПАНДЕМИЈА ГРИПА И СВЕТО ПРИЧЕШЋЕ

.....СТР. 14

Сњежана Орловић

КУЛТ СРПСКИХ СВЕТИТЕЉА НА ПОДРУЧЈУ ЕПАРХИЈЕ ГОРЊОКАРЛОВАЧКЕ

.....СТР. 16

www.eparhija-gornjokarlovacka.hr

АКТУЕЛНОСТИ

*Вијести преузете са интернет
презентације епархије горњокарловачке*

.....СТР. 21

НОВИ ЧОВЕК

(Одломак из књиге *Луда љубав Божија*)

Данас више није реч о реформи структура и установа, већ једноставно о стварању новог човека, свемоћног господара своје судбине и историје, дубоко убеђеног у њихов смисао или бесмисао, с тим да и једно и друго преузима са истом мером. Тек у напетости у којој човек доводи свој бунт до жеље да поправи самога себе, истина Божија има прилику да се чује више неголи икад раније. Од њених сведока слушаоци изискују двоструки захтев: имати слуха за побуњеног човека и за његову трагичну самоћу како би се са њим отпочео отворен дијалог и, с друге стране, приказати истину на његовом језику и на његовом нивоу. Тада ће Реч Божија, јеванђелска киригама (проповед), која се поново чује, свакако бити ефикаснија од било које апстракције ма ког система, посебно теолошког.

Научни позитивизам, егзистенцијализам, марксистички материјализам или једноставно здрав разум просечног човека страствено трагају за новим човеком, вођом, ослободиоцем, који ће држати у својим рукама судбину света и који ће имати кључне одговоре на питања зашто и како да човек живи. Позната је јеванђелска изрека о слепоме: *А слепи слепога ако води, оба ће у јаму пасти.*

Треба, дакле, поштено преиспитати да ли су савремене тежње истински усмерене на превазилажење и куда оне воде.

1. Неуспех атеистичког хуманизма

Узето у својој емпиријској датости, човечанство је остало неизмењено у току токова, опирајући се свакој наметнутој дисциплини. „Што се више мења, све више је исто“, каже француска пословица. Штавише, опажа се опасно назадовање у правцу SIMIUS SAPIENS-а, „ученог мајмуна“, који се приближава са атомском бомбом у

рукама. Ради се, наиме, о непредвиђеном и посуновраћеном антрополошком преображају. Ничеов „разиграни бог“ у опасности је да се ужасно досађује тој регресивној еволуцији у правцу Homo stupidus-а доктринара. Видовити философ Берђајев непобитно је тврдио да су Бог и његово дете, тј. човек узајамно условљени. „Где нема Бога, нема ни човека“. Такав је биланс религије сведене на човека.

Човек је одувек био подвојен, раздиран својим страстима, непомирен својом судбином, будући неспособан да осмисли своју смрт. Псалмопојцу је речено јасно (Пс. 8, 5). Стога се он чуди да се Неко сећа таквог једног створења. Треће не постоји. Изван Божанског Неко, Хајдегер види трагичну самоћу утонулог у бриге и смрт: Sein zum Tode, „биће за смрт“. Према Хајдегеру, наиме, чим пређе своју меру, човек постаје само „немоћан бог“.

Идеолози хегелијанског и марксистичког погледа на свет су покушали да у историји предвиде период у коме ће се појавити нови човек. Међутим, феноменологија и егзистенцијализам су изразили сумњу у таквог човека, описујући га као сломљено биће, које живи у „разореном свету“. Безброј сићушних открића онемогућавају човеку да изгради једну лествицу вредности и да сагледа смисао свега. Изванредно потрошачко богатство пропраћено је запањујућим сиромаштвом моралног и религиозног осећаја. На врхунцу свога богатства човек више не зна како да се држи и понаша. Као дете претрпано поклонима, савремени човек је ухваћен у замку ствари: он је опседнут оним што поседује. Међутим, управо због изобиља човек постаје све мање везан за ствари. Као и његова кола, ниједан предмет није намењен да траје, него да се замени бољим. Ништа више није трајно. Стога се поставља питање: „Чему ће ми сва добра? Шта да радим с њима“. Узнемирен, забринут, човек поставља питања.

Чак и атеист, као што је Мерло-Понти, говори: „Човек је осуђен да трага за смислом“. Његово људско достојанство га гони да изналази нову визију света: увек нову, с озбиром да је човек у целости мисао.

2. Јеванђелска порука

Да би се дао одговор на питање које поставља свет, није довољно само расуђивање. Треба апеловати на чин вере, „на обнову ума у Христу“ (1.Кор.2,16), о којој говори апостол Павле. Сукоби између секуларизованих идеологија и између самих људи су неизбежни. Тада се позива трећи учесник у дијалогу: Дух Утешитељ и Бранитељ како би човек видео себе, „у својој ограничености“ очима Божијим, тј. „очима голубице“, као што каже Свети Григорије Ниски.

Јеванђеље изричито говори: *Ја у свет дођох као светлост, да нико ко верује у мене не остане у тами* (Јн.12,46). И мада напушта овај свет, Христос оставља своју Реч у самом срцу историје (Јн. 12, 48). Та животворна Реч није никаква статична доктрина, него живи простор присутности Божије. Стога је сваки сведок Јеванђеља пре свега присутан и садашњи: он је у дослуху са видљивим светом, премда га тумачи у светлости невидљивог света, доприносећи да се Божија замисао о историји у крајњој тачки састане са свим оправданим тежњама савременог хуманизма.

Божански Сведок се обраћа свим људима, говорећи: *Царство Божије унутра је у вама*. Бог је присутан у свим светским збивањима, премда ви и не знате и не видите. Он позива људе и хвата их у самој сировости њиховог тренутка. Он указује на савременост Исуса Христа са човеком свих епоха. Управо, из дубине хуманизма и његових вредности, говори Бог људима 20. века.

Сва генијалност Тејар де Шардена-а је у приказивању историје козмоса као еволуције која води ка човеку. Заиста, ако више није у астрономском средишту васионе, човек је, свакако, на њеном врху. Јер, човек је козмичка еволуција која је настала свесна сама себе. Ако време Старог Завета води ка Месији, после Педесетнице, новозаветно време Цркве иде

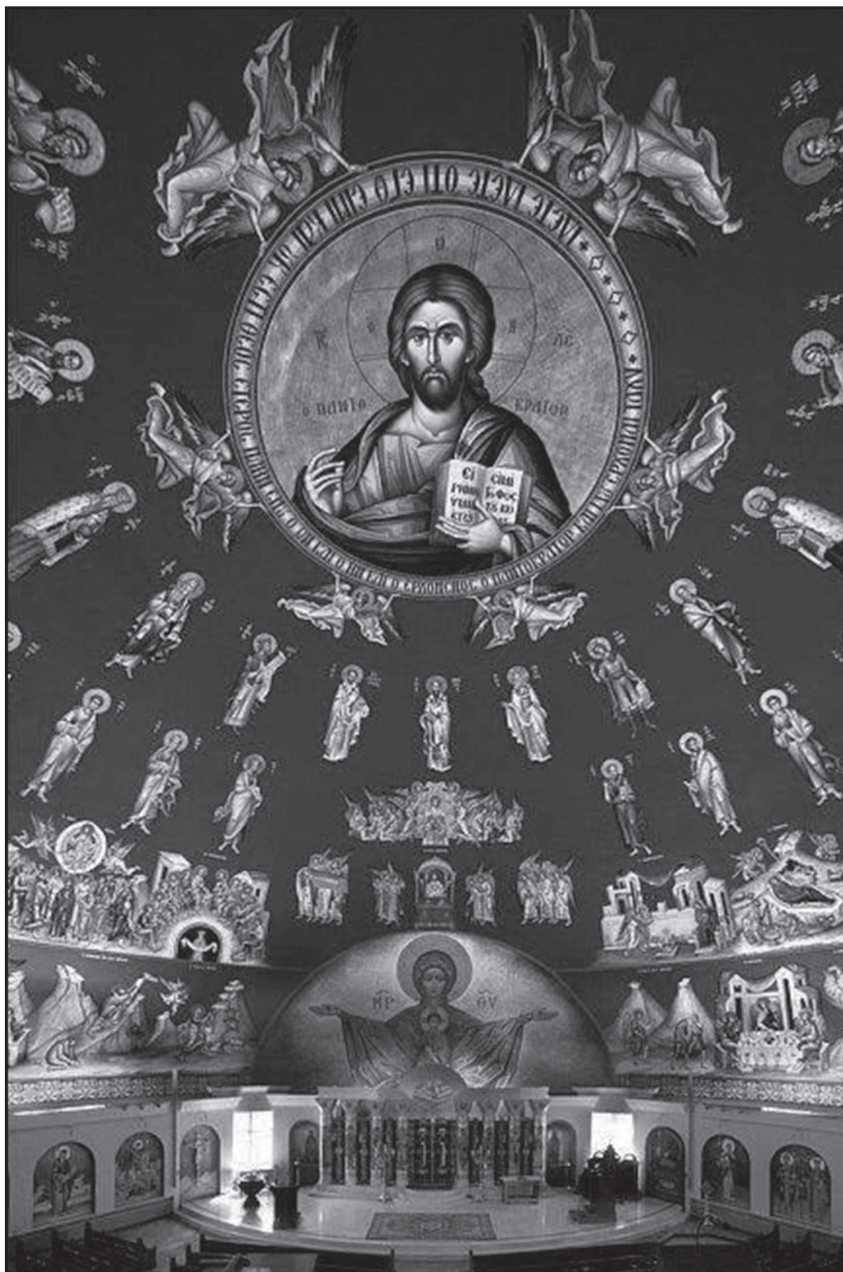
ка последњим догађајима Другог Христовог доласка и носи човека ка његовом савршенству у виду новог створења, премда заиста новог. Јер, сам Бог постаје нови Човек: *Ево Човека*. Он је апсолутни Човек и сви иду за Њим.

Не ради се само о „крпљењу“ и „оправци“ старог човека. *Спољашњи стари човек се распада*, али се *унутрашњи нови обнавља из дан у дан* (2. Кор. 4, 16), каже свети Павле. Преображај у другом рођењу (крштењу) је коренит: „Човече, не заборави шта си! Уважавај своје царско достојанство“, узвикује свети Григорије Ниски. *Шта је човек*, пита апостол Павле. *Учинио си га привремено мањим од анђела, славом и чаићу овенчао си га...* *Све си покорио под ноге његове* (Јев. 2, 7-8). Према светоотачкој мисли, налик на Христово троструко достојанство, човек је цар, свештеник и пророк: „Цар по владању над својим страстима, свештеник по приношењу свога тела на жртву, пророк, јер познаје велике тајне“. Јеванђеље као велика повеља, радосно благовести: *Старо прође, гле, све ново постаде*, јер *ако је ко у Христу, нова је твар* (2.Кор. 5,17). Од тада у *Христу Исусу нити обрезане нити помаже нити необрезане, него нова твар* (Гал.6,15) Најзад, Свето Писмо завршава сведочењем самога Бога: *Ево све чиним новим* (Отк. 21,5).

По узвишености својих исповедника и својих мученика, Хришћанство је месијанско, револуционарно, експлозивно. Јеванђеље позива на употребу принуђавања којим се осваја Царство Божије и мења стари облик света у најновији, незастариви свет есхатологије.

3. Светост, нова човекова димензија

Ново створење и нови човек су синоними за светост. „Сви сте ви позвани да будете свети“, каже свети Павле. Со земље и светлост свету, светитељи су постављени као светионици и вође човечанства. Као сведоци, час у блеску, час у сенци и прикривени, они потпуно преузимају историју на себе. „Рањени пријатељи Женика-Христа“, мученици су класови пшенице које су цареви жњели, а Господ их уноси у житнице свога Царства“. Мученицима на смену долазе светитељи и обасјавају свет. Али, Јеванђеље позива сваког човека. Стога апостол Павле сваког верника назива „светим“.

Од времена Оваплоћења Црква је, према Оригену, испуњена Светом Тројицом. Од времена, пак, Педесетнице она је испуњена светитељима. У богослужењу на Празник свих светих нестају све преграде: „Величам све пријатеље Господа мога. Ко жели нека се придружи свима“. Позивница је упућена сваком човеку. „Облак сведока долази нам у сусрет“, каже свети Јован Златоусти, како би објавио позив целом свету.

Светост је основно обележје Цркве: она је Једина света. Заједница светих одржава светост Божију: „Твоја светлост, Христе, сија на лицима светих твојих“. Али, шта значи светост? Све речи служе са обележавања ствари овога света. Светост не, међутим, не односи ни на шта

људско. Светост је својствена само Богу. „Име му је свети“, вели пророк Исаија (Ис. 57, 15). Божанска мудрост, моћ и сама љубав имају нешто „сасвим друкчије“. *Господе... ти си једини свет* (Отк. 15,4). У исто време, Божија заповест је веома јасна: „Будите свети као што сам ја свет“. Пошто је једини свет, Бог нас уздиже да бисмо постали *заједничари светости Његове* (Јев. 12,10).

Завршно дело Божије љубави истиче: *Више вас не називам слугама, него сам вас назвао пријатељима* (Јн. 15,15). Ето суштине Новог Завета. Привучен Божанским магнетом, човек је постављен у орбиту бесконачности Божије. Бог вади човека из овога света и поново га враћа у свет као светитеља, чинећи га сасудом богојављења и извором освећења за козмос.

По своме етимолошком значењу „светост“ на јеврејском указује на одвајање, на изузимање, на потпуну припадност Богу, на залиху коју Бог чува и намењује за тачно одређен позив у свету. Исајино виђење светости Божије улива свештени трепет. Оно указује на бескрајно растојање између трансцендентне Светости Божије и „праха и пепела“ људског (Пост.18,27). У тајни свога Оваплоћења, Бог превазилази своју сопствену трансцендентност. Његова обожена људска природа постаје „јединосушна“, тј. „исте суштине“ са човеком. Она постаје иманентна, доступна човеку, стављајући га у своју „огњену близину“.

У Старом Завету, теофаније (богојављења) су се збивале само на ретким местима, при чему се Бог откривао у своме муњевитом јављању. То су била „света места“, као у случају „несагориве купине“ (Изл.3,2). Али, од Педесетнице свет је у својој целини поверен светитељима да би се огањ којим гори „купина несагорива“

проширио на цео козмос. „Јер, цела земља је моја“, говори Бог. Некада је човек слушао упозорење: „Изуј обућу своју с ногу својих, јер је место где стојиш света земља“ (Изд.3,5). Један делић овога света је освешћен, будући да га се дотакла Божанска светост. Једна врло стара иконографска композиција о светом Јовану Крститељу означава прелазак на нови поредак у козмосу: икона приказује Претечу како гази по земљи упрљаној грехом, при чему се земља којом крочи под његовим стопама претвара у рај. Икона хоће да каже: „Земљо, постани наново чиста, с обзиром да су ноге које те газе свете“.

Светитељ, нови човек, одскаче од обичног, од старог. Његов нов лик за просечне људе представља саблазан и лудост. За практичног човека светитељ је просто некористан човек: чему би он још могао да служи. Управо његова „некорисност“ или, тачније, његова отвореност ка Трансцендентном заборавном свету поставља питање: бити или не бити. Светитељ, чак и најусамљенији и најскривенији, „одевен простором и голотињом“, на својим слабирим плећима носи терет целог света, тј. таму греха. Он свет штити од Божанске правде. Неки пустињак своју последњу предсмртну молитву као завршну реч свога служења људима: „Нека сви буду спасени. Нека сва земља буде спасена“... Пошто су били у „заједници греха“, свети вуку све грешнике ка „заједници светих“.

Невернике не саблажњавају свети људи. Напротив, њих збуњује чињеница да сваки Хришћанин није светитељ. Добро је рекао Леон Блоа: „Постоји само једна једина туга: не бити светитељ“. И Пеги је говорио: „Некада су били неопходни светитељи и светитељске сваке врсте. И данас била би неопходна још једна нова врста“. Симона Вајл је још снажније изразила потребу за новим светима необичне врсте: „Данашњем човечанству неопходни су нови свети: свети који би били генијални“.

4. Сведок

Да би се схватила потреба за необичним светима ваља подсетити на Христове речи које су забележене у Јеванђељу по Јовану (13,20). Христос је напустио овај свети, али је оставио своју Цркву. Он оставља свог „изасланика“ који

преузима и наставља Његово дело спасења. Препуне су дубоког смисла Христове речи: *Који вас прима, мени прима, а који прима мене, прима Онога који ме је послао*. Према томе, види се да судбина света, тј. његово спасење или пропаст зависи од става Цркве, наиме, од става сваког Хришћанина. Уколико прима једнога од нас, свет ступа у заједницу са Оним који шаље нас. Изречено изазива дрхтање. Јер, оно нас позива да будемо великани духа, да будемо пажљиви према сваком човеку како би нас примио свет. Схватамо ли шта је учинио свети Павле одричући се сопственог спасења само да би његов народ био спасен? Да ли су наше сведочење и наша светост љубав која спасава?

Христос од својих ученика, тј. од својих пријатеља тражи да имају велику радост. Разлоге за њу треба тражити изван човека, управо у потресној чињеници да постоји Бог (Јн. 14,28). Јер, у чистој радости несебичне љубави, принесене у целости и без остатка, лежи спасења света, услед чега и поменути позив добија своју нову дубину. Не ради се о прагматизму и о утилитаристичком: „Ја те волим и стога те спасавам“, већ о очишћеном подвигу: „Ја те спасавам, јер те волим“. На тај начин се наш геније позива да изнађе начин или уметност којом ће да буде прихваћен, схваћен и примљен од света. Свети Павле је речено открио рекавши: *А живим – не више ја, него живи у мени Христос* (Гал. 2,20). Није више довољно само проповедати. Часовник историје откуцава тренутак када више није довољно само говорити о Христу. Напротив, треба постати Христос, треба лично да будемо место за Његово присуство и Његову реч.

5. Данашњи светитељ

Светина увек тражи „знаке и чудеса“. Међутим, Господ вели: *Неће се дати знак роду овоме*. Данашњи светитељ је човек као и сваки други. Ипак, он лично целим својим бићем поставља свету питање бити или не бити. Лепо је рекао Таубер: „Једни постају мученици падајући од мача, други бивају овенчани мучеништвом изнутра“, невидљиво. А неки, по цену живота, сведоче данас и њихово сведочанство је у ћутању које говори. Има и

таквих који су позвани да јавно иступају против јавнога мњења, против моде и против страшне равнодушности гомиле. Кјеркегор је говорио: прва проповед једног свештеника требало би да је и последња, тј. требало би да изазове саблазан на основу које би га друштво „здоровислих“ одмах ставило на оптуженичку клупу. Неопходни су свети који умеју да узнемире духове, који у себи оваплоћују „лудост“ Божију, којом би учинили очигледном глупост савремених козмонаута, који на пример, Бога и анђеле траже међу галаксијама. Нови човек није натчовек, ни чудотворац. Он је без икакве легенде. Међутим, он је више од легенде. Он је стваран, будући да је сведок Царства Божијега које већ у њему блиста. Ипак, опомена из Јеванђеља стоји: *Ко има уши да чује нека чује*. Насупрот бучној слави филмских звезда и циновским портретима државника, којима се свуда кади, светитељ је скроман човек, налик на све остале. Ипак, његов поглед, његова реч и његова дела преносе на небо све бриге људске, а на земљу осмех Оца небеског.

6. Светитељ и природа овога света

Хришћани прослављају Бога и у телима својим (1. Кор. 6,11-20), вели свети Павле. *Ако, дакле, једете, ако ли пијете, ако ли што друго чините, све на славу Божију чините* (1.Кор.10,31). Постоји, дакле, потпуно нови начин, рекло би се – „јеванђелски стил“ обављања чак и најобичнијих свакодневних послова. Сељак у своме пољу и научник који изучава структуру атома своје понашање и своје очи чисте молитвом, те је и твар коју додирују такође „нова твар“: нова услед човековог новог стања према њој. Јер, *сва твар уздише и тугује* чекајући усиновљење и избављење (Рим.8,18-23). Цела природа очекује у стрепњи као и поглед уперен ка небесима или *као очи слугу у руке господара својих* (Пс. 122,2). Не ради се о смртним мукама, већ о порођајним боловима.

Христос је срушио три преграде: стару природу, грех и смрт. Он је препреку претворио у прелаз, у Пасху. „Он је претворио смрт у спавање са ишчекивањем. Он је пробудио

живе“. Природне стихије задржавају свој изглед, али светитељ прекида њихово бескорисно понављање и усмерава их према крајњем циљу, који је Бог одредио сваком свом створењу. Библијска прича је изванредан путоказ ка новом Божијем свету: сејач доноси мирис добре узоране земље, жена ставља квасац у тесто, зрно пшенице, лоза, смоквино дрво. Опиљиво вештаство говори о најдубљим тајнама Божије творевине. У Литургији се употребљавају ствари од овога света: кроз њу оне остварују своје врхунско назначење. Литургијом се у самом бићу овога света изводи чин супротан профанацији и вулгаризацији. Литургија „пробија“ тамну непрозирност света продором духовних сила са онога света и показује да све стреми свом довршењу у њој. Земља ће примити Тело Господње и камен ће покривати тајну Његовог Гроба пре него што ће га анђели уклонити испред жена мироносица. Дрво Крста надовезује се на рајско Дрво живота, светлост увек подсећа на нестворено блистање са Преображеног Господа, пшеница и лоза стреме ка евхаристијском освећењу „за исцелење душе и тела“, маслина пружа уље за помазање и вода тече у крстионице ради „омивања“, ради препороднога купања за живот вечни. Све се позива на Оваплоћење и све налази свој увир у Господу. Литургија обухвата све најосновније делатности живота: пити, јести, прати се, говорити, деловати, причестити се, живети и најзад умрети у очекивању васкрсења. Литургија им даје смисао и праву намену: да буду саставни делови козмичког Храма славе Божије. Псалми описују једну врсту свештене игре, где „планине скачу као овнови и хумови као јагањци“, што открива тајну жељу свега живог да пева своме Творцу.

Свети Амвросије Милански упозорава своје оглашене да не презиру Свете Тајне под изговором да се у њима употребљава обична твар. Јер, Божије радње нису видљиве, него „видљиво означене“. За свете оце, Црква је нови рај где је поново на тајанствен начин установљено царовање светих над козмосом. У светима стара природа досеже до прага свог ослобођења и, оплођена Духом, постаје спремна за тајно клијање, за зачеће „нове земље“ Царства Божијег, као што је већ зачала у утроби Дјеве-Мајке природу Другог Адама-Христа.

7. Светитељ и људи

Према учењу светих отаца монаси су једноставно људи који спасење света узимају озбиљно, који иду до краја своје вере знајући да је у стању да и планине премешта, како каже Јеванђеље. Али, по њиховом мишљењу, сваки верник може да постане „монах у срцу“ и да остварује монашке завете у посебним условима свог живота, било да је жењен или нежењен. Тада ће већ само његово постојање, његово усамљено али пуно присуство, бити изазов конформизму сређеног света, сведочанство које спасава човека од осредњости и сивила свакодневнице. Истински верник делује попут Божијег осмеха: он је дах свежег ваздуха у једној учмалој средини, коју стварају фанатични доктринари.

Нови човек, то је, пре свега човек молитве, литургијско биће: човек „Трисветога“, човек који свој живот заснива на речима псалмопојца – *Певам Богу моме докле год постојим*. Недавно је руски епископат позвао вернике да услед недостатка редовног литургијског живота постану живи храм како би се Литургија наставила у њиховом свакодневном животу, тј. да од свога живота начине Литургију, те да људима без вере покажу један литургијски осмех, ослушкујући тишину Речи Божије како би је учинили моћнијом од сваке извитоперене речитости.

Литургијско присуство освећује сваки делић света, доприносећи истинском миру о коме говори Јеванђеље. Молитва новог човека благотворно делује на дан који свиће, на земљу и њене плодове, на напоре научника и на рад свакога човека. У огромном храму Божијег свемира, човек (свештеник својим животом, радник или научник) све људско претвара у принос Богу, у песму, у хвалоспев... Постоји потресна молитва поникла у време гоњења, која кружи међу вернима а која се зове „Утеха Утешитељу“. Она гласи: „Опрости нам свима, благослови све нас, разбојнике и Самарјане, оне који проклињу и оне који су проклињани, оне који се буне против тебе и оне који падају нижице пред твојом љубављу. Прими све нас, Оче Свети и Праведни“.

Свети оци уче да је сваки верник апостолски човек на свој начин. У његовој вери одјекују

завршне речи Марковог Јеванђеља: *Узимаће змије у руке... на болеснике полагаће руке и оздрављаће, исцеливаће сваку болест... и васкрсаваће мртве, уколико буде воља Божија* (Мк. 16,17-18). Нека верник живи своју веру једноставно, али у потпуности, и нека стоји у њој непоколебиво! Да, треба рећи опет и опет: то звање није израз некаквог мистичког романтизма, него послушност најјаснијем и најтрезвенијем смислу Јеванђеља. Није реч о великим светима, о посебно изабраним. Велика чудеса се налазе на домаку наше вере: Божији позив, чија се сила јавља у нашој немоћи, упућен је свима нама. Да ли ћемо постати нови човек зависи од непосредне и постојане одлуке нашег духа, од наше вере која просто и скрушено каже Богу да и радосно следи Христа: тада је све могуће и збивају се чуда.

Ради се о ставу прибраног и смиреног ћутања, али и пламеног умиљења. Строги испосници (свети Исак Сирин и свети Јован Лествичник) говораху да Бога треба волети као што се воли вереник. Кјеркегор је говорио да „Библију треба читати као што младић чита писмо своје вољене: она је написана за мене“. Стога је природно да се човек заљуби у целу творевину Божију и да у привидном бесмислу историје одгонетне смисао Божији. Природно је да човек сам постане светлост, откривење, пророчанство.

Задивљен постојањем Бога, нови човек такође је помало луд „лудошћу“ о којој говори свети Павле. Запањиви хумор „Христа ради сулудих“ једини може да разбије досадну озбиљност доктринара. Као што је забележио Достојевски, човечанство неће пропасти од ратова, него од досаде: из једног зева великог колико цео свет изићи ће ђаво...

Затим, новог човека вера ослобађа „великог страха 20. века“, страха од бомбе, страха од рака, страха од смрти. Његова вера је на извешан начин непрекидно прожета љубављу

према целој свету: он је спреман да иде за Господом и у сам пакао. Бог држи у тајности своју сопствену логику: премда не противречи правди, она поприма нову димензију, услед чега не треба завиривати у последњу тајну Његовог милосрђа. Бити нови човек значи васцелим својим животом (тј. оним што је већ у њему присутно) бити најјављивач Онога који долази. Он је, по речима светог Григорија Ниског, пун „трезвеног пијанства“ и сваком пролазнику довикује: „Дођи и пиј“. Он са светим Јованом Лествичником пева: „Твоја љубав ранила је душу моју, а моје срце не подноси пламен твој. Ја приступам певајући тебе“...

Хришћанство је религија вечно новог и стога – експлозивно... Икона свих савршенстава, Исус Христос је једини врховни Епископ. Он је такође и једини врховни световњак, превасходни Нови Човек, Светитељ. Стога Његова првосвештеничка молитва носи у себи жељу свих светих: прослављати Свету Тројицу једним срцем и једнодушно, сабравши све људе око једне једине Евхаристијске Чаше. Божије човекољубље очекује од нас да поделимо нашу радост, која није више само од овога света. Јер, она отвара Гозбу Царства небеског. У средишту овоземаљског постојања могућ је сусрет лице у лице са Оним ко већ долази: човек најзад постаје у себи онакав какав ће бити после промене, у вечности Божанској. Стигавши до жељеног циља, он може једино изрећи духовну реч Евагрија Понтијског, којом је описан нови човек, „човек Осмога дана“

„Он је одвојен од свега и сједињен са свима, бестрастан – а сматра себе за сметиште света, обожен – а сматра себе за сметиште света. Изнад свега он је блажен, божански блажен“...

извор: Евдокимов, П. (2001). *Луда љубав Божија*. Света Гора Атонска: Манастир Хиландар, стр. 41-50

ИЗБОР ЈЕРОМОНАХА МИХАИЛА (ГРУЈИЋА) ЗА ЕПИСКОПА ГОРЊОКАРЛОВАЧКОГ 1891. ГОДИНЕ (прилози за историју владичанства)

Навршило се стотридесет година од избора јеромонаха Михаила (Грујића), сабрата манастира Гомирја и професора Карловачке богословије, за епархијског архијереја Епархије горњокарловачке 1891. године у Сремским Карловцима.

Епископ горњокарловачки Теофан (Живковић) „од грудне болести, од које је лицем на Арханђеловдан 1890. године око 8 часова на вечер напрасно преминуо, - загушила га је крв. Није ни једног дана лежао као болесник на постељи и ако је врело слаб био. Истог дана, кад је умро, довршио је и потписао божићну посланицу, коју је спремао за штампање, а за Божић исте године. Владика Теофан сахрањен је 11. новембра на општинском гробљу у Плашком, јер је сам тако желео и молио говорећи по толико пута: „Само ме не међите у онај подрум, у цркви; хоћу да сам са својијем народом!“ Па му је та жеља испуњена.“¹, записао је карловачки прота Манојло Грбић.

Свети Синод Карловачке митрополије за патријаршијског мандатара удовог владичанства именовао је гомирског архимандрита Исака (Дошена) у новембру 1890. године.² Архимандрит Исаак поднео је оставку и наставио се у манастир Хопово, а за новог мандатара Синод је именовао протосинђела Платона (Телечког), настојатеља манастира Светог великомученика Георгија на Брзави (Епархија темишварска), 29. децембра 1890. године.³

Гомирјски јеромонах Михаило дошао је из Мариндола у Сремске Карловце у новембру 1890. године за професора Карловачке богословије. Приликом отварања Синодске седнице у недељу 13. октобра 1891. године, млади професор Грујић на питање да ће сада

и његово владичанство добити епископа, одговорио: „И треба; но жао би ми било да добије за епископа човјека који нема срца ни љубави за онај народ.“⁴

Трећи дан одржавања синодалне седнице архијереја Карловачке митрополије, дана 15. октобра под представништвом Патријарха и митрополита карловачког Георгија (Бранковића), за Епископа горњокарловачког изабран је јеромонах Михаило (Грујић) професор Карловачке богословије.⁵ На истој седници изабран је протосинђел Никанор (Поповић) настојатељ манастира Беочина за Епископа темишварског. Синодалну седницу отворио је краљевски комесар барон Федор Николић од Рудне у недељу 13. октобра, а седнице су трајале до 17. октобра.

Новосадски лист *Застава* од 16. октобра о овом догађају наводи: „За епископску столицу горњо-карловачку био је од владе препоручен Никола (Петар) Мандић⁶ но није добио ни један глас. Синод је хтео на то место да бира архимандрита Руварца. Исти је већ био и дао од себе изјаву, да неће прихватити „неприлике“ као приликом свога првог избора за епископа. Но у последњем тренутку је, веле, одрекао се по други пут владичанства... О Михаилу Грујићу можемо казати, да држимо, да је ово доста сретан избор. Он је човек од врло многе спреме: млад је – има му тек око 32 године, избор га је затекао кад је био на предавању у богословији. Можда га је провиђење Божије изабрало, да он буде у своје време народу своме

1 *Проповедник Српске народне цркве од Теофана Живковића*, Карловац 1892., стр. 8 – 9.

2 Сњежана Орловић, *Шематизам Епархије горњокарловачке*, Београд-Карловац 2017. стр. 53.

3 Српски Сион бр.1, Нови Сад 1891, стр.14.

4 В. Михаило Грујић, синодално изабрани и превизије потврђени епископ горњо-карловачке епархије, Српски Сион бр.49, Нови Сад 1891, стр.788.

5 Исто; На професорско место јеромонаха Грујића у Карловачкој богословији постављен је синђел Митрофан (Шевић) за предмете догматичког и моралног богословља, Српски Сион бр.2, Нови Сад 1892, стр.30.

6 Петар (Никола) Мандић, рођен у Грачацу 1840.године, рукоположен за свештеника 1863. године. Службовао на парохији грачачкој од 1866. до 1891. године. Као удов свештеник замонашен је у манастиру Гомирју 1891. године, а наредне године изабран је за Митрополита зворничко-тузланског.

прави отац и бранитељ. А ми би се томе само радовали, као што ћемо се радовати, ако стече љубав и приврженост оних честитих Срба тамо у Лици, Крбави и Банији, којима он сада треба да буде „пастир добар“.⁷ Већ у наредном броју 157 од 18.октобра, Застава објављује: „Овако младог епископа не познаје српска црквена историја изузев једнога Стефана Стратимировића који је имао тек 28 година – али он је био племић што је за оно време много значило и архимандрит, док је Грујић син сиромашног српског учитеља и прости калуђер без сваке протекције.“

Патријарх Георгије рукопроизвео је јеромонаха Михаила за патријаршијског протосинђела 20.октобра,⁸ а за архимандрита манастира Крушедола на празник Светог великомученика Димитрија, 26. октобра 1891. године.⁹

Недељни лист за црквено - просветне и аутономне потребе Митрополије карловачке у броју 49. извештава: „Његово цес. и апостолско кр. Величанство благоизволео је Превизињем Одлуком Својом, даном у Бечу 20. новембра (2.децембра) 1891, српским православним епископским синодом у Карловцима обављени избор јеромонаха и професора богословије Михаила Грујића за српског православног епископа горњо – карловачке епархије најмилостивије одобрити односно потврдити.“¹⁰ Архимандрити Никанор и Михаило положили су заклетву верности цару

Фрањи Јосифу дана 2/14 децембра у Бечу.¹¹

У недељу 15/27. децембра у Саборном храму у Сремским Карловцима, патријарх Георгије је уз саслужење епископа вршачког Нектарија (Димитријевића) и пакрачког Мирона (Николића), хиротонисао архимандрита Михаила за Епископа горњокарловачког.¹² У својој првој архијерејској беседи истакао је: „Уз ријечи благодарности притичев к Вама свети оци са молитве топле великим гласом: молитвe се за мене, млађаногa неукусногa брата свога, да се уступи у мене сила Христова

⁷ Застава бр.157, Нови Сад 16. октобар 1891, стр.3-4.

⁸ Српски сион бр.43, Нови Сад 1891, стр.699.

⁹ Српски Сион бр.44, Нови Сад 1891, стр. 715.

¹⁰ Превизиња потврда, Српски Сион бр. 49, Нови Сад 1891, стр. 785.

¹¹ Српски Сион бр.50, Нови Сад 1891, стр. 811.

¹² С.Ш.Н, *Посвећење нових епископа*, Српски Сион бр. 51, Нови Сад 1891, стр. 827-828.

(2.Кор.12,9), да не живим ја, него да живи у мени Христос, Божија сила и Божија премудрост; помозите ми у молитвама за ме к Богу, да се избавим од оних који се противе Христу, да служба моја буде по вољи светима (Рим.15,30-31) освећена Духом светим, како би могао удостијити се утјешеног гласа судије вјечнога: Слуго добри и вјерни, ући у радост Господа твога. (Мат.25,21)¹³

Том приликом Српска православна црквена општина у Петрињи упутила је поздравни телеграм у Сремске Карловце: „Највећим одушевљењем, најтоплијим чувствама оданости и задовољства, поздравља наша црквена општина дичног свога, данас митром овјенчаног архијереја, изричући најдубљу благодарност светом синоду и свијетлој круни, за сретни избор и потврду домородног сина за архипастира нашега, уз свечану литургију, грување топова и титрање српских барјака поводом данас ријетке славе, шаљући топле молитве до пријестола свемогућег творца, да нам миљеног архијереја одржи много година жива, здрава, чила, мила на челу простране дијачезе Богу на славу, а на понос српскоме своме роду. Живио млади владика!“¹⁴

По благослову Патријарха српског Георгија, новохиротонисани епископ Михаило богослужио је на Божић 1892. године у Саборном храму у Новом Саду, а сутрадан у алмашанском храму. Годишњи парастос Епископу бачком Василију (Петровићу), епископ Михаило служио је дана 11/23. јануара, а на празник Светог Саве богослужио је у Саборном новосадском храму Светог великомученика Георгија. Из Сремских Карловаца на Светог Саву 1892. године упутио је први поздрав „пречасном свештенству оба реда и љубазном стаду своме“ у Карловачком владичанству.

Епископ Михаило дошао је у своје владичанство и свечано је устоличен у Саборном храму у Плашком у недељу 19/31. јануара 1892. године.¹⁵ Том приликом рукоположио је свршеног богослова Узелца у чин ђакона. Прва седница Епархијског административног одбора под представништвом епископа Михаила одржана је 28. фебруара/11. марта 1892. године у Плашком.

Као Епископ горњокарловачки Михаило је био веома строг. Посебну пажњу обраћао је на администрацију и на организацију црквених установа. Политичке трзавице у Хрватској после пада куеновиштине, загорчале су му живот. Прота Ћира Маџарац, секретар црквеног суда Епархије загребачке у пензији, у младости чиновник у плашчанској конзисторији, причао је да је владика Михаило иза смрти оставио око 2.000 писама појединим утицајним политичким личностима које је молио за помоћ малим људима из читаве Епархије. Иако његов политички став није био популаран, чинио је све што је могао да својим везама помогне људима. Обновио је и раскошно украсио Саборни храм Ваведења Пресвете Богородице у Плашком. Након трагичне смрти патријарха Лукијана (Богдановића), од 14. октобра 1913. године, администрирао је Митрополијом карловачком до своје смрти 1914. године.

Умро је изненада у својој резиденцији у Плашком од „срчане капи“ у петак увече (око 22 часа) 21. фебруара/6. марта 1914. године. Сахрањен је у епископској крипти у Саборном храму у Плашком.

¹³ Српски Сион бр. 2, Нови Сад 1892, стр.22.

¹⁴ „Поздрав новом Епископу горњо-карловачком“, Застава бр.193, од 20. децембра 1891. стр.3.

¹⁵ Преосв.г.Михаило Грујић, епископ горњо-карловачки у својој епархији, Српски Сион бр.5, Нови Сад 1892, стр.76.

Поводом вируса COVID - 19

ДРАГА МИ ДУХОВНА ДЕЦО У БОГОЧОВЕКУ ХРИСТУ

Посматрајући како се страх и паника шири око новонасталог вируса, не штедећи ни Хришћане, имали смо потребу да се из очинске бриге и одговорности обратимо вама, својој богољубивој пастви, са кратком беседом и поуком.

У времену када је светом завладао велики страх и паника, као Хришћани смо позвани да трезвено стојимо на чврстом Камену Вере и Наде наше, Који је Господ Христос.

и моћ људску, у спасење које долази од човека и човеком; разгонећи у нама Царство Мира Божијег које нам је дато у Христу и Христом, од којег се неће збуњивати и бојати срце наше (Јн. 14, 27).

Да ли смо се у целој овој паници сетили Господа Христа?

Како ћемо Га се сетити када и поред вела страха који је покрио човечанство, ових дана

Посматрајући, читајући и слушајући оно што се дешава у свету и око нас, страх обузима човеково срце, и уколико неконтролисано, прелази у општу панику и борбу по сваку цену за свој голи живот. Овакав страх је плод подсвесног хоминизираниог уздања само у силу

Православни Хришћани слушају и читају како се из богослужбеног простора појединих хришћанских богомоља избацује света водица због бојазни од заразе?! Каква је то света вода од које се човек може заразити?! Зар није она на исцељење и освећење? Са Светим Причешћем

уводе се мере и рестрикције?! Какав је то Христос у Чаши? Је ли то Онај исти који победи свет – смрт, грех и ђавола, или неки други?

Зато данас, можда више него икада, Православље треба да непоколебљиво стоји на стражи вере, да будемо трезвени и да бдијемо, да се молимо за цео свет.

Свака криза је прилика дата нама људима да се замислимо над својим животом, над тиме где стојимо наспрам вечног живота, наспрам Јеванђеља Богочовека Христа.

Стојећи пред смрти, сећајући се исте свакога дана, са надом на Васкрсење и Живот Вечни, била је и остала свакодневница трезвеноумног монаштва и светог Хришћанства. Вирус са којим смо се суочили јесте баш прави тренутак да застанемо и да помислимо, да ли смо спремни да изађемо пред Господа Христа?

Какав је то наш живот који живимо? Какав нам је систем вредности? Да ли смо у срца деце посејали семе вере или коров пролазности? Шта ако нас Господ позове данас, какви ћемо се обрести пред Њим?

Имајући ово у виду, као Хришћани треба да смо увек спремни, да живимо у вери и нади и љубави, да се молимо за цео свет, особито за оне који су оболели, а и оне који брину о болнима, неизостављајући при том Јеванђелску Истину која нас учи, да човеку ни длака са главе не може пропасти без Божијег знања и допуштења (Лк. 12, 7).

Поред превентивних мера које предузимамо по саветима здравствених стручњака и државних органа, призвани смо као Хришћани

да овога Часног Поста са још већим усрђем, исповеђени, испитавши своја срца, приступамо што редовније са страхом Божијим и вером Светим Тајнама.

Свето Причешће јесте сам Богочовек Христос – Извор Живота и Лекар од свих болести, Који се усељава у нас, разгонећи сваку болест, сваку смрт, сваки мрак и овоземаљски страх.

Поред Светог Причешћа, имамо браћо и сестре, и Свету Богојављенску воду и нафору, коју требамо уз прописне молитве код куће током седмице свакога дана да узимамо.

Треба да нам домови замиришу светим тамјаном, да палимо кандило пред својим иконама, да се молимо, да читамо молитве пред сваким оброком благосиљајући своју трпезу.

Нека се деца наша, поучени примером својих родитеља, охрабре вером и надом у силу, моћ и љубав Богочовека Христа који победи свет.

Учинивши са наше стране што можемо, полагамо сву своју наду на Господа, предајући се вољи Божијој која увек све чини на спасење човека.

У Христу вас целивајући и благосиљајући, са очинском љубаву,

+Еп. Силуан

Епископ аустралијско-новозеландски

извор: <http://www.soc.org.au>

ПАНДЕМИЈА ГРИПА И СВЕТО ПРИЧЕШЋЕ

Драга моја браћо,

наша Црква већ два миленијума преноси благодат својих Светих тајни, на добро познат, толико хуман и истовремено благословен начин, а за “исцељење и оздрављење душе и тела”.

Цркву никада није проблематизовала нити компромитовала модерна логика омаловажавања, већ Црква свакодневно живи с искуством потврде једног великог чуда.

Да ли је могуће да Свето причешће буде узрок болести или да нанесе чак и најмању штету?

Да ли је могуће да тело и крв нашег Господа и Бога инфицира наше тело и нашу крв? Да ли је могуће да ће свакодневно двехиљадегодишње искуство бити урушено рационалношћу и хладном плиткошћу савремене епохе?

Верници се вековима причешћују, како здрави тако и болесни, из исте Света чаше и истом кашичицом, које никада не дезинфикујемо и никада се никаква болест није појавила.

Болнички свештеници, чак и они инфективних клиника и одељења, причешћују вернике, а након тога са побожношћу и сами употребљавају остатке истог божанског причешћа и без обзира на све то, ови свештеници настављају да живе веома дуго.

Свето причешће је оно најсветије што Црква и људи имају, највећи лек икада душе и тела. Ово је учење и искуство наше Цркве.

Они који не верују у Васкрсење Господа, они који исмевају Његово рођење од Дјеве Марије, они који поричу мирис светих моштију, они који презиру светост и преподобност, они

који мрмљају против наше Цркве, они који желе укинути и најмањи траг вере из наших душа, природно је да покушају да искористе ову прилику да нападну и вређају Свету тајну божанске евхаристије.

Чињеница да су англиканци и римокатолици из предострожности одлучили да прекину давање божанских дарова у оба вида (и хлеба и вина), не показује, како неки тврде, њихову разборитост, опрезност и слободу, већ та чињеница најбоље показује њихову огромну удаљеност од наше Свете Цркве, која је евхаристијска како у свом богословљу тако и у животу. То показује удаљеност других хришћанских цркава од наше Цркве која живи, верује и проповеда ову Свету тајну причешћа. Удаљеност других хришћанских група, које индиректно признају одсуство Божје благодати и знакова Божијих из њихових такозваних светих тајни, као и губитак њиховог црквеног идентитета. Живот без Свете тајне причешћа изгледа као озбиљна болест без лека.

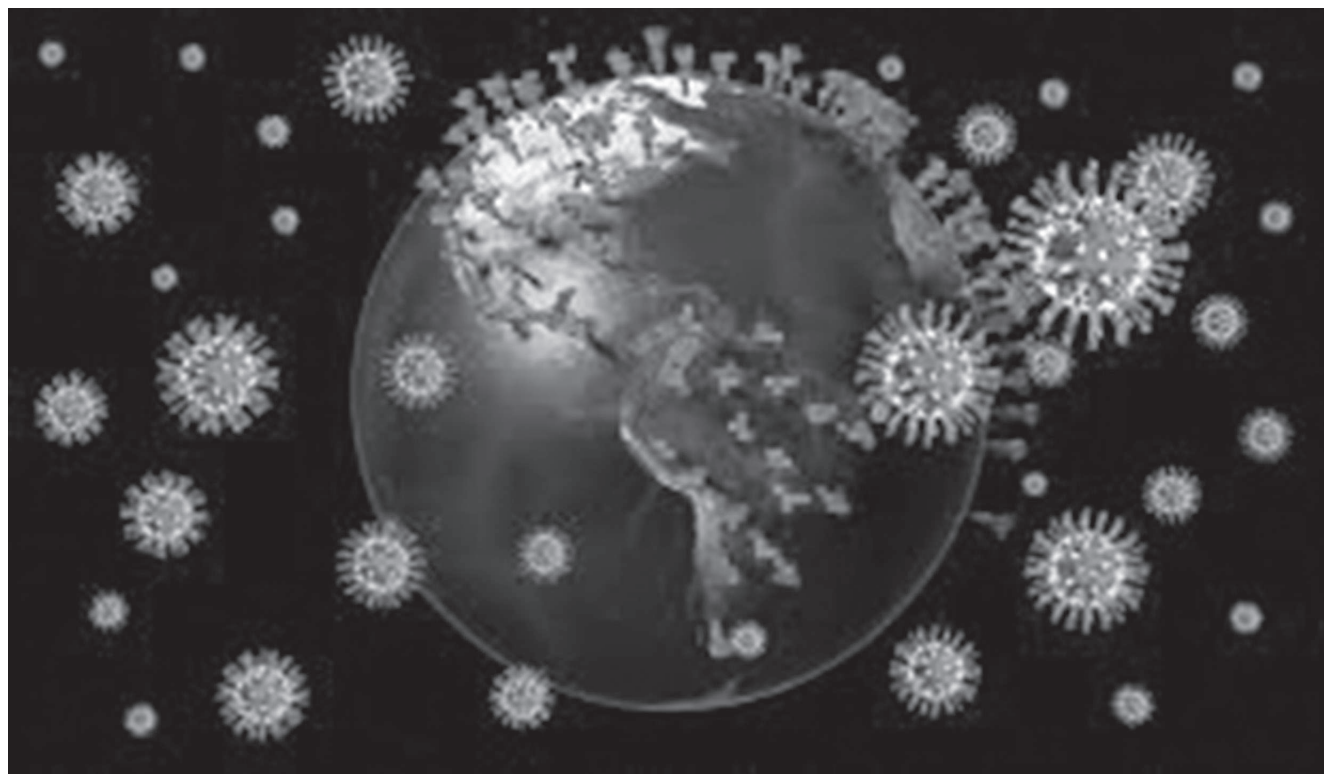
Нажалост, велики проблем није вирус грипа – како то тврде “мас медији”, нити глобални вирус панике – како тврде медицинске асоцијације, већ вирус омаловажавања и микроб маловерја.

А најбоља вакцина за све ово је наше често “са чистом савешћу” и “неосуђено” учешће у Божанским Светим Тајнама. Наш одговор на овај нечасни изазов наших дана јесу наши сопствени животи.

Добро је да наши проницљиви духовници, након расуђивања, код верника за које сматрају да не постоје духовне препреке, подстакну што чешће приступање Светим бесмртним тајнама у овим тешким временима, а онима који немају благослов да тако често приступају животодавној Чаши, да када то чине, чине са „страхом Божијим, са пуно вере и искрене љубави”.

Са грчког превео: Антоније Недељковић

извор: www.mitropolija.com

КУЛТ СРПСКИХ СВЕТИТЕЉА НА ПОДРУЧЈУ ЕПАРХИЈЕ ГОРЊОКАРЛОВАЧКЕ

Култ српских светитеља од времена независне српске државе, развијао се кроз вијекове различитим интензитетом и на различите начине. Велику улогу имао је и на простору Епархије горњокарловачке гдје су нарочито поштовани Свети Сава оснивач српске цркве и Свети Симеон оснивач српске

државе и династије, али подједнако и Свети цар Лазар Хребељановић као узор вјере, храбрости и истрајности у тренуцима великих искушења којима су били изложени људи на овом подручју. У тешким временима ови светитељи се претварају превасходно у заштитнике свог српског народа и представљају доказ вишевијековног постојања српске цркве и њене независности, дакле њихове представе по храмовима нису само подстицале на молитву, већ су служиле сталном присјећању на старост и светост цркве којој су вјерници припадали. Свакако као први примјер требало би поменути најстарији епархијски манастир Гомирје. Постоји предање, да су његови оснивачи крчки

монаси са собом донијели један запечаћени јастучић у којем се чувају честице спаљених моштију Светог Саве са још неким честицама светитељских моштију. Тај јастучић се и данас налази у кивоту на часној трпези манастирске цркве.¹ Мошти светитеља се поштују као сасуди пуне благодети и залог да ће свети пребивати са нама не само душом, већ и тијелом. Мошти мученика стављене под олтарски престо или зашивене у антиминсу представљају небеску Цркву на којој почива земаљска Црква. Мошти Светог Саве свакако су носиле и идеју о вјерско-политичком идентитету, угледу и дуговјечности Српске православне цркве, али велики значај имале су и за очување националне свијести. Ово нарочито долази до изражаја у 18. вијеку. За потребе литургијског прослављања националних светитеља српска црква је већ у првим деценијама након велике сеобе оформила један посебан зборник молитвених правила Празнични минеј, популарно назван Србљак. Сабрани су покретни дијелови литургије Србима светитељима, не само онима из средњовјековне немањихке државе, већ су ту укључени и локални прекосавски светитељи сремски деспоти Бранковићи, Стефан Штиљановић и архиепископ Арсеније, који су доказивали политички и вјерски континуитет. Тако је српска црква у Хабзбуршкој монархији ријешила проблемско питање свог непрекинутог историјског континуитета од оснивања аутокефалне цркве под Светим Савом до доласка патријарха Арсенија III Чарнојевића у Хабзбуршку монархију. Српски светитељи су истицани и као носиоци херојских хришћанских врлина, националних вриједности и духовне традиције.² Овакве књиге биле су заступљене и у црквама Епархије горњокарловачке.³ У 18. вијеку појава штампаних Србљака је подстакла даље ширење барокног култа српских светитеља и њихово ликовно представљање. Испред

1 Сњежана Орловић, *Манастир Гомирје*, Београд-Карловац 2011, 116.

2 Мирослав Тимотијевић, *Српско барокно сликарство*, Нови Сад 1996, 372-379, 382-383; С. Петковић, *Иконографија светог Симеона српског у доба турске владавине*, Стефан Немања – Свети Симеон Мироточиви, *Историја и предање*, Београд 2000, 383-384.

3 Милан Радека, *Горња Крајина-Карловачко владичанство*, Загреб 2010 (репринт), 336.

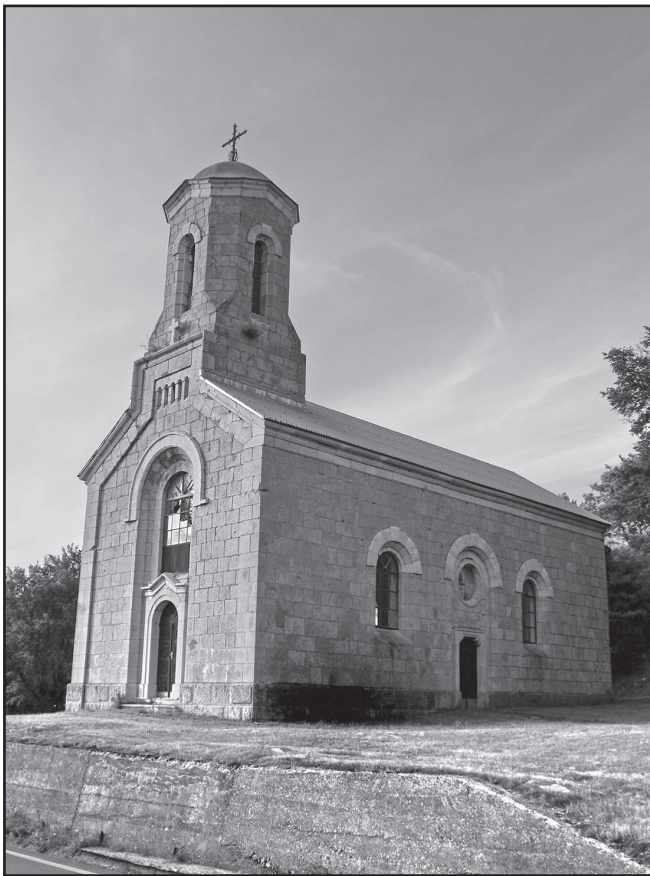
сваке службе налазио се лист са бакрорезном представом светитеља, међутим иконографски узор током 18. вијека била је и Жефаровић – Месмерова Стематографија.

Због масовног уништења црква у Другом свјетском рату, готово да нам уопште није познато које су се иконе налазиле на иконостасима храмова у овој епархији. До данас је сачуван врло мали број фотографија и документа са подацима о иконама. На њима су свакако били заступљени и ликови српских светитеља, а чини се да су најзаступљенији били Свети Сава и Свети цар Лазар. У Другом свјетском рату евакуисане су иконе из појединих црква, а касније су биле смјештене у Музеју Срба у Хрватској у Загребу. Тако је сачуван и један број икона гомирске сликарске школе из друге половине 18. вијека,⁴ а међу њима се нашло и неколико икона са представама националних светитеља. Једна од њих била је цјеливајућа икона са представом Светог Саве и Светог Симеона из манастира Гомирја,⁵ затим двије иконе подијелене на два хоризонтална поља са представама Светог Симеона и Свете Праскеве и друга икона са представама Светог Саве и Светог Игњатија, али и престопа икона са ликом Светог Саве са иконостаса храма у Брлогу.⁶ У истом музеју чувале су се и иконе Кнез Лазар и Лоза Немањића датиране у 18. вијек, из Храма Рођења Пресвете Богородице у Дољанима.⁷

На иконостасу Храма Светог Николаја Мирликијског Чудотворца у Ријеци постављене су иконе Светог Саве из 19. вијека, Светог мученика Кнеза Лазара из 18/19. вијека, али и икона Светог цара Уроша из 18. вијека. У ризници ове цркве се чува и икона Светог Стефана краља Дечанског са оквиром, рађена крајем 19. или почетком 20. вијека.⁸

Иконе за иконостас Храма Рођења Пресвете

Богородице у Глини сликао је чувени српски сликар Павле Симић 1866–1868. године, а он је био и аутор иконе Светог Саве у епископском трону. Послије стравичног покоља српског цивилног становништва из Глине и околине у самом храму 1941. године, храм је спаљен, а потом порушен.⁹

За иконостас Храма Светог Великомученика Георгија у Двору на Уни иконе је израдио академски сликар Јаков Шашел из Карловца 1881. године, који аутор и двије иконе осликане са обе стране, на огради припрате на самом улазу у наос. На једној икони су били Свети мученик Кнез Лазар и Света Ангелина Српска, а на другој Света Петка и Свети Симеон. Након 1995. године те иконе су нестале, а икона Светог Саве са архијерејског трона је страдала.¹⁰

Црква Светог Великомученика Георгија у Госпићу заслугом пароха Петра Мандића

4 Године 1762. отворена је у манастиру школа иконописа Симеона Балтића. Он је за двадесет година заједно са својим ученицима Луком Никшићем, Ђорђем Мишљеновићем и Јованом Грбићем, израдио иконостасе за Гомирје, Брлог, Шкаре, Залужница, Старо село, Швица, Лучани, а приписују им се и иконостаси у Плашком, Љесковцу и Сјеничаку). Ове иконе имају велику културну и историјску вриједност. С. Орловић, *Манастир Гомирје*, 99-107.

5 Сава је насликан у архиепископској одежди, а Симеон у монашкој одјећи док му поред ногу стоје круна и скиптар. Детаљнији опис у: Vera Borčić, *Zbirka ikona odjela Srba u Hrvatskoj*, katalog muzejskih zbirki X, Zagreb 1974, 30.

6 Више у: *Исто*, 20-21

7 Вера Борчић ове иконе приписује руским провинцијским радионицама. Кнез Лазар је насликан како у десној руци држи скиптар, а у лијевој своју одсјечену главу. Икона Лоза Немањића заправо представља и још неке српске светитеље, насликане у биљној врежи, а распоред одговара Теодосијевом Србљаку штампаном у Венецији 1785. године. Видјети: Дејан Медаковић, *Путеви српског барока*, Београд 1971; V. Bogčić, *наведено дјело*, 26.

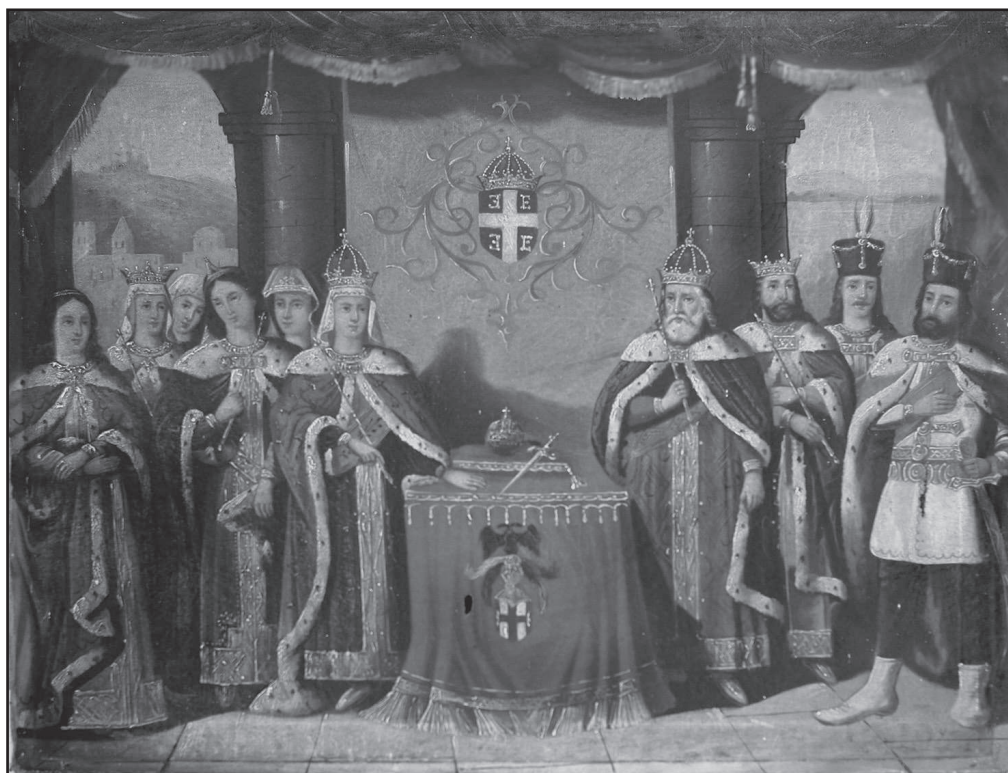
8 Сњежана Орловић, *Православна Епархија горњокарловачка – Шематизам*, Београд-Карловац 2017, 219-220.

9 Павле Симић је насликао и 12 празничних цјеливајућих икона. До данас је остала сачувана само једна фотографија овог иконостаса и уговор са предрачуном сликара са црквеном општином 5. 8. 1866. године, из кога се сазнаје које су религиозне композиције биле насликане. Предрачун Павла Симића са наведеним композицијама за глињски иконостас налази се у рукописном одељењу Матице Српске (МС, сигх. М 5412); С. Орловић, *Православна Епархија горњокарловачка – Шематизам*, 244.

10 Јаков Шашел ради иконостасе у Врепцу, Јошану, Кордунском Љесковцу, Слушници, Сјеничаку, Црквеном Боку, Бовићу... С. Орловић, *Православна Епархија горњокарловачка – Шематизам*, 91, 145, 196, 200, 279-280, 314, 345.

добила је иконостас са Миленијумске изложбе у Пешти 1896. године, који је постављен 1902. године. Иконостас је био рад Јосипа Бауера професора на загребачкој Обртничкој школи, који је ту израдио и ликове из српске историје као што су Свети Симеон Мироточиви, Цар Лазар и често програмски повезана Света Три Јерарха и три Света српска архијереја Свети Сава, Свети Арсеније и Свети Максим.¹¹

По причама локалних мјештана, зна се и да је у Врелу у Храму Успења Пресвете Богородице чувана икона Светог Стефана Дечанског која је

била нарочито поштована од стране локалног становништва. Многе породице из Врела славе овог светитеља као своју Крсну Славу.¹²

Док су национални светитељи у црквеној умјетности барока заузимали значајно мјесто, у осталим областима ликовног стваралаштва у први план се истиче њихов световни карактер.¹³ За ово је добар примјер једна занимљива слика из манастира Гомирја. Ријеч је о слици која је рађена уљем на платну, са представом Цара Лазара са породицом. Готово идентичну слику ради чешки сликар Јарослав Чермак (1831-1878), а ова сцена постала је популарна захваљујући литографијама Павла Чортановића

насталим 1860. и 1864. године.¹⁴

Српским светитељима посвећени су и неки храмови у епархији, а нарочито они који су грађени у 19. вијеку. Први српски архиепископ Сава је патрон неколико храмова. Најстарији је храм у Брлогу који је почетком 18. вијека саграђен од дрвета, а потом га је, како се наводи у Шематизмима, 1740. године замијенио зидани. Године 1891. тражена је и добијена дозвола за новоградњу цркве. У Другом свјетском рату дјелимично је оштећена, а обновљена 1964. године. У посљедњем рату 1995. године је

оштећена и запаљена изнутра, а сада је у току је обнова.¹⁵

Други храм са истом посветом саграђен је од камена у периоду од 1881. до 1885. године у селу Јошан. Подизање ове цркве помогао је Дане Бањанин. Храм је дјелимично страдао у Другом свјетском рату, али и 1995. године.¹⁶

Трећи по реду храм посвећен Светом Сави саграђен је у Крњаку. Дозвола за његову градњу је добијена 1892. године, а саграђен је двије године касније. Усташе су га запалиле 1942. године, а зидине

храма стајале су све до 1960. године када је на том мјесту саграђена школа. Овом патрону била је посвећена и школска капела у Јасенку саграђена 1877. године.¹⁷

Занимљиво је међутим, да је Светом Сави била посвећена и једна морска кула тврђаве у Сењу. Њу су у 15. вијеку саградили Франкопани, а називала се и Шабачка кула. Овај назив се користи и данас. Од када носи назив кула Светог Саве није нам познато. У 18. вијеку у Сењу је саграђена православна црква, а у том периоду је Сењ био јако поморско и трговачко средиште. Кула је сачињавала сјеверо-западни

храма стајале су све до 1960. године када је на том мјесту саграђена школа. Овом патрону била је посвећена и школска капела у Јасенку саграђена 1877. године.¹⁷

Занимљиво је међутим, да је Светом Сави била посвећена и једна морска кула тврђаве у Сењу. Њу су у 15. вијеку саградили Франкопани, а називала се и Шабачка кула. Овај назив се користи и данас. Од када носи назив кула Светог Саве није нам познато. У 18. вијеку у Сењу је саграђена православна црква, а у том периоду је Сењ био јако поморско и трговачко средиште. Кула је сачињавала сјеверо-западни

11 Српска православна митрополија карловачка по подацима од 1905, Карловци 1910, 911; С. Орловић, *нав. djelo*, 93.

12 С. Орловић, *нав. djelo*, 143.

13 Дејан Медаковић, *Портрети српских владара у 18. веку*, у: *Путеви српског барока*, Београд 1971, 271-275; Дејан Медаковић, *Представа српских владара – светитеља у 18. веку*, у: *Барок код Срба*, Београд 1988, 124; М. Тимотијевић, *Српско барокно сликарство*, 383.

14 Миодраг Јовановић, *Српско сликарство и графика у доба романтизма*, каталог изложбе, Нови Сад 1976, сл. 66; С. Орловић, *Манастир Гомирје*, 131.

15 С. Орловић, *Православна Епархија горњокарловачка – Шематизам*, 173.

16 Бањанин Дане (Јошан 1817 – Карловац 1891) трговац, дародавац, задужбинар. Више у: *Исто*, 145, 155.

17 *Исто*, 133, 278.

угао магазина барона Враницана, а данас је сједиште лучке капетатније.¹⁸

Крајем 19. вијека саграђено је и неколико храмова који за патрона имају српског кнеза Лазара. Најстарији је храм у Јасенку сазидан 1883. године. Храм је спаљен у Другом свјетском рату, а миниран после рата, тако да је данас сачуван само дио лађе. Мало касније, 1885. године почео је да се гради Храм Светог мученика Кнеза Лазара у Плитвичком Љесковцу. Срушен је у Другом свјетском рату од стране усташа, а обнова је започета тек 1990. године. Трећи храм са овом посветом је изграђен 1895. године у византијском стилу у селу Дрљаче, а за то је највише заслужан парох протопрезвитер Родољуб Пајић. Постоји могућност да је црква ту већ раније постојала пошто се наводи да је парох Пајић подигао нови храм. За вријеме Другог свјетског рата 1941. године, цркву су до темеља уништили усташе. Светом великомученику Цару Лазару посвећен је и храм у Чатрњи, саграђен 1932. године. У Другом свјетском рату је остао сачуван, међутим у последњем рату на овим подручјима тешко је страдао кров, што је проузроковало велико пропадање храма. Обнова је започела 2014. године. Из приче старијих људи у Љубини сазнаје се да је у селу постојао храм са истом посветом међутим, о њему нема никаквих података. Очито да је храм био дрвени и да је због лошег стања пропао након Другог свјетског рата. Кнезу Лазару посвећена је и капела на гробљу Дубовац у Карловцу. О овом храму се зна веома мало, познато је да је Васин син Јован Барако, велики донатор српске православне цркве, основао и закладу за православну капелу на гробљу. Капела је обновљена 2003. године.¹⁹

Почетком 20. вијека српски светитељи се сликају и на зидовима појединих храмова. Свети Сава је насликан изнад десне пјевнице у Цркви Светог Великомученика Георгија у Оточцу. Позадину чини зеленило и црква у Оточцу. На њој је био запис да је слику приложио прота Илија Машић у спомен својој кћери Стани 1903. године.²⁰ Годину дана касније, односно 1904. године Стево Субановић живописао је сводове и зид хора Храма Светог Великомученика Георгија у Двору. На зиду хора у средини насликан је сабор Срба испред манастира Грачанице, десно Свети Стефан Дечански, а лијево Свети Сава крунише свог брата Стефана за краља.²¹ Црква манастира

Гомирја осликавана је у три наврата, у првој половини 18. вијека, у 19. вијеку и 1930. године. У овом последњем осликавању, између осталог, Отон Постружник је у западном травеју наоса, на сјеверном зиду, насликао Светог Саву како стоји на путу који води ка манастиру Гомирју.²²

Послије Другог свјетског рата када је дошло до обнове храмова, примјетан је велики утицај византијске и српске средњовјековне умјетности како на архитектуру тако и при изради икона за нове иконостасе. До тада је најстарији храм са куполом био храм манастира Гомирја, а потпуно у духу српско-византијске умјетности био је изграђен само храм на Сушаку у Ријеци 1938-1939. године, архитекте Момира Корунковића. У 19. вијеку на архитектури је примјетан и утицај византијског стила нарочито на pročелјима и звоничима цркава у Влаховићу, (1860), Јошану (1881), Јасенку (1883), Огулину...²³ Послије рата нарочито 70-их година 20. вијека граде се нови храмови или обнављају стари на врху чијих звоника се сада налази кубе. Такви су храмови у Госпићу, Радучу, Грачацу, Доњој Суваји, Личком Тишковцу, Небљусима, Глини, Радовици, Дубици, Костајници, Петрињи, Топуском... док су се храмови у Доњем Лапцу, Дрежници, Петрињи... више приближили узору.²⁴ Иконе за храмове су рађене не само у овом стилу већ су често рађене као копије икона и фресака из српских средњовјековних манастира. У томе се посебно истиче Милован Арсић који је урадио много појединачних икона и иконостаса (Гомирје, Костајница, Глина, Топуско, Коларић, Срб, Госпић, Слуњ, Небљуси...) по узору на сликарство из манастира Грачанице, Дечана, Сопотана... На овим иконама биле су заступљене и иконе националних светитеља. Познато је да је Милован Арсић 1966. године у новој цркви у Глини живописао изнад иконостаса представу Срба Светитеља, а изнад лијеве пјевнице представу Срба Мученика.²⁵ Након последњег рата на овим просторима обнова храмова се одвија искључиво у духу српске и византијске традиције.

Јуначке пјесме и приче о Косовском боју и јунацима који су у њему учествовали радо су читане на овом подручју. Овдје би свакако требало поменути и дјело једног знаменитог

18 Dragutin Franić, *S gjacima kroz Bosnu-Hercegovinu, Crnu Goru, Dalmaciju, Jadransko more, Istru (Trst, Mletke, Rijeku) i Hrvatsku*, Donja Tuzla 1901, 406; Исто, 149.

19 Исто, 133, 180, 265, 277, 282, 331.

20 Исто, 171.

21 Српска православна митрополија карловачка по подацима од 1905, 984; С. Орловић, наведено дјело, 259-260

22 С. Орловић, *Манастир Гомирје*, 74-75, 87.

23 Драган Дамјановић, *Неовизантијска архитектура храмова Српске православне цркве у Хрватској у XIX веку*, у: *Византијско наслеђе и српска уметност 3. Замисаљбање прошлости и рецепција средњег века у српској уметности 18-19 века*, Београд 2016, 107-117; С. Орловић, *Православна Епархија горњокарловачка – Шематизам*, 133, 145, 161-162, 218, 221, 248, 356-363.

24 С. Орловић, наведено дјело, 86, 92-93, 99-100, 105-109, 112-114, 120-124, 131-132, 221, 243, 262, 298, 305-307, 310, 324, 340-343.

25 Исто, 93, 113, 115-116, 125, 199, 243, 265-266, 307, 310, 343, 362, 293

Србина са овог подручја, ђака Јернеја Копитара и Вука Караџића, романтичарског писца Јоксима Новића Оточанина (Залужница 1806 – Нови Сад 1868) „Лазарица или Бој на Косову између Срба и Турака на Видовдан 1389“.²⁶ Да је култ српског кнеза Лазара овдје био одавно заступљен говори нам и једна стара књига из манастира Гомирја. Ријеч је о Служабном минеју за мјесец јуни писаном у првој четвртини 16. вијека са службом и житијем кнеза Лазара који су уметнути 1570. године.²⁷

Свети Сава је на различите начине поштован у епархији, а нарочито као особа заслужна за развој школства и просвјете. Православни Срби у Карловцу су 1848. године саградили школску зграду на Јелачићевом тргу. Ту је од 1875. године радила и Српска учитељска школа са вјежбаоницом. Ова српска школа је 1923. године постала Државна основна школа, а 1931. године добила је назив Школа Свети Сава и у њој су се одржавале Светосавске бесједе и српске јавне забаве са програмом. Светосавске свечаности заправо добијају одређену форму залагањем проте Николе Беговића (Беговићи

1821 – Карловац 1895). Овај свештеник, вјероучитељ, пјесник и историчар написао је више прилога за историју народне цркве и много популарних чланака о Српској православној цркви. Међутим, оно што је најзанимљивије јесте да се он сматра за једног од аутора Химне Светом Сави.²⁸ Непосредно прије последњег рата на овим просторима у Карловцу је био организован рад Светосавске омладине.

Оно што би напоследку требало поменути јесте градња Храма Сабора српских светитеља у Вргинмосту. Благословом Његовог Преосвештенства Епископа горњокарловачког г. Герасима, 7. јуна 2019. године започета је изградња храма, а 16. августа Епископ је уз саслужење свештенства Архијерејског намесништва карловачког освештао темеље. Данас се ради на унутрашњем уређењу храма. Одабир баш овакве посвете говори нам о непрекинутој традицији и потреби обраћања баш српским светитељима у овим тешким временима.

²⁶ Исто, 188.

²⁷ С. Орловић, Манастир Гомирје, 140, 143.

²⁸ С. Орловић, *Православна Епархија горњокарловачка – Шематизам*, 285, 338-339.

АКТУЕЛНОСТИ са интернет презентације епархије горњокарловачке

Оштећена капела и парохијски дом у Петрињи 29/12/2020

Неколико снажних земљотреса 28. и 29. децембра погодило је град Петрињу, те је том приликом нанесена штета Црквеној општини у Петрињи. Услед потреса страдао је храм Светог оца Николаја који се налази у Петрињи на гробљу, такође је страдао и парохијски дом у коме се привремено налази капела посвећена Светом Спиридону, у истом дому је живио и парохијски свештеник са породицом презвитер Саша Умићевић. Епископ Герасим је 29. децембра пре другог потреса посетио парохијски дом и капелу те се уверио у материјалну штету која је нанесена у јучерашњем земљотресу, и том приликом договорио санацију исте. Међутим, како је дошло до нових потреса дом је у много већој мери уништен и свака даља обнова је упитна. У прилогу се налазе фотографије настале 29. децембра након што је град Петрињу погодио други снажан земљотрес који је у знатно већој мери оштетио храм и парохијски дом.

Банковни подаци за уплате донација 31/12/2020

Крајем децембра 2020. парохију глинску, петрињску и делимично костајничку је погодило неколико разорних земљотреса у којем су страдали, осим храмова и парохијских домова и домови наших верника. Благословом Његовог Преосвештенства Епископа горњокарловачког господина Герасима, отворен је наменски рачун за национална и међународна плаћања за помоћ људима, обнову домова, храмова и парохијских домова који су претпели разарања.

Посета Митрополита Порфирија и Епископа Никодима Банији 02/01/2021

У суботу 02. јануара 2021. године Митрополит загребачко-љубљански господин Порфирије, Епископ далматински господин Никодим заједно са домаћином Епископом горњокарловачким господином Герасимом су обишли подручје Баније које је погођено разорним земљотресом који се десио крајем 2020. године. Том приликом су обишли парохију петрињску и разговарали са

протопрезвитером Сашом Умићевић чија је парохија највише погођена овом разорном непогодом. У Петрињи је верни народ поред тога што је остао без крова над главом остао и без два богослужбена места која су имали, јер је страдао парохијски дом у коме се налазила капела посвећена Светом Спиридону и капела на гробљу посвећена Светом Николи. У наставку су посетили манастир Комоговину чији храм датира из 1814, храм Покрова Пресвете Богородице у Меченчанима који је саграђен 1810, а након земљотреса су оба страдала и ван богослужбене су употребе, а припадају надлежности Црквене општине костајничке. Након тога су се упутили на парохијску глинску где их је дочекао презвитер Горан Каламанда са којим су отишли у обилазак Мајске Пољане и места где је био храм Васкрсења Господњег који је у потпуности порушен. Архијереји су искористили ову прилику те су разговарали са народом Мајских Пољана који је остао без домова, окрепљујући их на Веру у Бога који нас никада не оставља и помаже ма у каквом искушењу да смо се нашли. И да у овим тешким искушењима не

треба да заборавимо свога једног Творца и избавитеља. После тога обишли су храм Рођења Пресвете Богородице у Глини и парохијски дом. На храму су видљива оштећења на спољним зидовима, на сводовима, на звонику који је пукао и храм као такав није за богослужбену употребу, парохијски дом је у потпуности оштећен, те није безбедан за живот свештеника и његове породице.

Искрено саучешће породицама настрадалих 04/01/2021

Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки г. Герасим изразио је у име Епархије горњокарловачке најдубље изразе саучешћа породицама настрадалих у катастрофалном земљотресу који је погодио Глину и Петрињу.

“Изражавам у име свештенства и монаштва Епархије горњокарловачке и у своје лично име најискреније саучешће породицама настрадалих у катастрофалном земљотресу који је задесио подручија Глине и Петриње. Молимо се Животодавцу и Вечном Створитељу нашем који у Својој руци држи чудесну тајну живота и смрти, да живом и бесмртном одржи њихове племените душе, а њиховим најмилијим подари утеху у болу.

Вечан им спомен и рајско насеље!

Посета Епархији горњокарловачкој 04/01/2021

Председник Самосталне демократске српске странке др Милорад Пуповац са сарадницима, посетио је дана 04. јануара 2021. године Његово Преосвештенство Епископа горњокарловачког г. Герасима у Епархијском двору у Карловцу.

Тема посете била је помоћ угроженим становницима источног дела Епархије горњокарловачке погођена серијом разорних земљотреса децембра 2020. године.

Налагање Бадњака у Петрињи 06/01/2021

Данас на Бадњи дан 2021. године Господње, Епископ горњокарловачки господин Герасим у разрушеној Петрињи уз саслужење свештенства Епархије горњокарловачке и присуство верног народа наложио је Бадњак испред гробљанског храма Светог оца Николаја у Петрињи.

Молитвеном сабрању присуствовали су: потпреседник Владе и министар бранитеља господин Томо Медвед-изасланик премијера Републике Хрватске, потпреседник Владе из редова Српске националне мањине господине Борис Милошевић, министар просторног уређења, градитељства и државне имовине господине

Дарко Хорват, изасланик председника Републике Хрватске, изасланик председника Хрватског Сабора, саборски заступник и председник Самосталне демократске српске странке господин Милорад Пуповац, жупан Сисачко-мословачке жупаније господин Иво Жинић, градоначелник Петриње господин Даринко Думбовић те многобројни новинари.

Након налагања бадњака присутнима су се обратили: председник Самосталне демократске српске странке господин Милорад Пуповац потпреседник Владе из редова Српске националне мањине господине Борис Милошевић, градоначелник Петриње господин Даринко Думбовић и Епископ горњокарловачки господине Герасим.

Бадње вече у Саборном храму у Карловцу 06/01/2021

У Саборном храму Светог оца Николаја у Карловцу у навечерју празника Рођења Господа нашег Исуса Христа, празнично вечерње богослужење служио је старешина храма протопрезвитер Дарко Дугоњић уз саслужење ђаконa Будимира Кокотовић. Након вечерњег богослужења извршено је освећење бадњака, а након тога се пригодном беседом обратио присутнима протопрезвитер Дарко Дугоњић честитајући свима празник Рођења

Господа нашег Исуса Христа. По завршетку беседе деци су уручени пакетићи, а верном народу освећени бадњаци.

Божична Литургија у Саборном храму у Карловцу 07/01/2021

На дан када славимо празник Рођења Господа и Спаса нашег Исуса Христа, у четвртак 07. јануара 2021. године Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки господин Герасим служио је Свету Архијерејску Литургију у Саборном храму у Карловцу. Епископу Герсиму саслуживало је свештенство Саборног храма, протопрезвитер-ставрофор Радослав Анђелић, протопрезвитер-ставрофор Милидраг Стокановић, протопрезвитер Дарко Дугоњић, ђакон Будимир Кокотовић и ђакон Небојша Анђић. По завршетку Свете Литургије Божићну посланицу Српске Православне Цркве прочитао је протопрезвитер-ставрофор Милидраг Стокановић, а присутнима се обратио Епископ Герасим честитајући данашњи празник радосним поздравом Мир Божији – Христос се роди

Света Архијерејска Литургија у Ријеци 09/01/2021

Светом Архијерејском Литургијом коју је служио Његово Преосвештенство

Епископ горњокарловачки господин Герасим у храму Светог оца Николаја у Ријеци свечано је прослављен Свети првомученик и архиђакон Стефан.

Преосвећеном Епископу су саслуживали: протопрезвитер-ставрофор Мићо Костић, протопрезвитер Јован Галамић, протопрезвитер Дарко Дугоњић и ђакон Небојша Анђић. Лепоти службе допринело је појање хора парохије ријечке.

Након освећења славских колача и жита које су спремили свечари са парохије ријечке, Епископ Герасим се обратио присутнима честитајући им радосни хришћански празник Рођења Господа нашег Исуса Христа у чијем се попразништву налазимо, даље се Владика осврнуо на мучење и смрт Светог првомученика и архиђакона Стефана, који је приликом свог каменовања молио за оне који га убијају кроз речи: „Господе! Не узми им ово за грех.“ (Дап, 7.59), поучивши пристуне да љубав треба да имамо према свима, па и према својим непријатељима.

Епископ Херувим богослужио у Ријеци 10/01/2021

У прву недељу по празнику Рођења Христовог, Његово Преосвештенство Епископ осечкопољски и барањски господин Херувим началствовао је Светом

Архијерејском Литургијом у храму Светог оца Николаја у Ријеци.

Епископу Херувиму је саслуживало свештенство Светониколајевског храма, протопрезвитер-ставрофор Мићо Костић, протопрезвитер Јован Галамић и ђакон Војислав Николић (епархија осечкопољска и барањска).

У сусрет празнику Светог исповедника Доситеја 12/01/2021

Дана 13. јануара по новом, а 31. децембра по старом календару, када Православна Црква прославља Светог исповедника Доситеја Загребачког, Епархија горњокарловачка молитвено се сећа овог дивног Божијег угодника и страдалника који је нашим владичанством администрирао од 1936. до 1938. године.

Света Архијерејска Литургија у Карловцу 14/01/2021

На празник Обрезања по телу Господа и Бога и Спаситеља нашег Исуса Христа и када се молитвено прославља Свети Василије Велики (1/14. јануара 2021.), Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки г. Герасим служио је Свету Архијерејску Литургију уз саслужење протопрезвитера-ставрофора Радослава Анђелића,

протопрезвитера Дарка Дугоњића и ђакон Небојше Анђића.

У својој архипастирској беседи Епископ горњокарловачки Герасим је објаснио значај празника обрезања Господњег истакавши да Господ Христос све из љубави чини и дела, ради спасења људи и све твари. Епископ Герасим је у својој беседи поменуо и Светога Василија Великог, говорећи о лику и значају овога светитеља како за Цркву тако и за целу Васељену.

Бискуп пожешки монс. др Антун Шкворчевић и Епископ пакрачко-славонски Јован у посети Епархији горњокарловачкој
15/01/2021

Бискуп пожешки монс. др Антун Шкворчевић и Његово Преосвештенство Епископ пакрачко-славонски господин Јован у пратњи домаћина Његовог Преосвештенства Епископа горњокарловачког господина Герасима дана 15. јануара 2021. године, у поподневним часовима су посетили територију Епархије горњокарловачке погођену низом разорних земљотреса у децембру 2020. године. Епископи и Бискуп су обишли храм Рођења Пресвете Богородице у Глини, након чега одлазе у село Равно Рашће где обилазе породицу Векић и породицу Ногић. У селу Мајске

Пољане су посетили храм Васкрсења Господњег који је након земљотреса потпуно уништен.

У повратку су посетили Саборни храм Светог оца Николаја у Карловцу где су их дочекали архимандрит мр Наум, протопрезвитер Дарко Дугоњић старешина храма и ђакон Будимир Кокотовић, секретар Епархије горњокарловачке. За све госте је уприличен пријем и трпеза љубави у Епархијском двору.

У разговору Епископ Герасим је упознао уважене госте са последицама земљотреса и страдањем народа и светиња на просторима своје Епархије. Епископи Јован, Герасим и Бискуп Антун Шкворчевић су у срдчаним разговорима разменили мишљења о помоћи и подршци банијским породицама чија је егзистенција угрожена недавним земљотресима. Епископ Герасим се том приликом захвалио уваженим гостима на посети, а нарочиту захвалност је исаказао Бискупу пожешком монс. др Антуну Шкворчевићу на финансијској помоћи Епархији горњокарловачкој.

Празник Богојављења у Карловцу
19/01/2021

Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки господин Герасим је данас 19. јануара 2021. године на

велики хришћански празник Богојављење служио Свету Архијерејску Литургију у Карловцу и извршио велико освећење Богојављенске водице.

Епископу Герасиму су саслуживали: протопрезвитер-ставрофор Радослав Анђелић, протопрезвитер Дарко Дугоњић и ђакон Небојша Анђић.

У својој архипастирској беседи присутнима се обратио Епископ горњокарловачки господин Герасим честитајући овај велики хришћански празник речима поуке, нагласивши да је Христовим крштењем у реци Јордану: „освећена целокупна творевина Божија, јер Христос је својим крштењем показао, на који начин се посвећујемо и бивамо деца Божија“.

Пливање за Часни крст у парохији пулско-перојској
19/01/2021

Настављајући традицију и ове године у парохији пулско-перојској организовано је пливање за Часни крст. У овогодишњем пливању учествовало је деветоро пливача. Пливање за Часни крст у нашој парохији организујемо осми пута. Иако пливање није такмичарског карактера, „побједница“ овогодишње манифестације Јелисавета, истиче да јој овај догађај много значи, а као мали знак пажње, уручен јој

је и скроман дар , као трајно сјећање на данашњи дан. Свештеник Горан Петковић се захвалио свим учесницима, као и вјерном народу који је присуствовао данашњем обиљежавању празника. По завршетку пливања, по изласку из хладне морске воде, дружење је настављено уз топли чај и послужење за све присутне, које је припремио свештеник са породицом.

Недеља по Богојављењу у Карловцу

24/01/2021

У недељу по Богојављењу, дана 11/24. јануара 2021. године и када се молитвено прослављају преподобни Теодосије Велики и преподобни Михаило, Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки г. Герасим началствовао је Светом Архијерејском литургијом у Карловцу.

Епископу Герасиму су саслуживали протопрезвитер-ставрофор Радослав Анђелић, протопрезвитер Дарко Дугоњић и ђакон Небојша Анђић.

Беседећи на тему прочитаног јеванђелског зачала, владика Герасим истакао је: „Господ је Светлост која одгони таму, онда када ми искрено и са љубављу исповедамо своје грехе, покајемо се за њих сјединимо се са Христом кроз Свето Причешће, тада у нашем срцу и мислима

разбија се тама и настаје светлост. Треба да се трудимо да срце наше буде светло као Дом Божији, а путем покајања управо задобијамо ту светлост. Господ је дошао на овај свет, да би се сјединио са нама, да би нас приближио Себи и да би срце наше испунио светлошћу. У јеванђељу Господ говори: покајте се, то је управо начин за очишћење нашег срца, наших мисли, тиме се ослобађамо таме и мрака који притишћу и стежу наше мисли и због те таме не можемо да беседимо са Богом. Зато је човеку потребно да се покаје и сведочи име Божије.“

Светосавска академија у Глини

27/01/2021

Радујући се празнику Светога оца Саве, првог Архијерејског просветитеља српског, са благословом Његовог преосвештенства Епископа горњокарловачког г. Герасима и у организацији са „СКД Просвјета“ Загреб, у среду, 27. јануара 2021. године свечано је одржана Светосавска академија у „Спомен дому“ у Глини.

Академија је свечано отворена химном Светог Саве у извођењу Јоване Лукић, у присуству Његовог Преосвештенства Епископа горњокарловачког г. Герасима, саборског заступника и председника

Самосталне демократске српске странке проф. др Милорада Пуповца, отправника послова Амбасаде Србије г. Давора Тркуље, председника савеза за националне мањине Р. Хрватске г. Александра Толнауера, саборске заступнице и потпредседнице СДСС-а гђа. Ање Шимпраге, председника извршног одбора СДСС-а г. Богдана Ркмана, председника СКД Просвјета г. Миле Радовића, потпредседника СКД Просвјета проф. др Синише Таталовића, генералног секретара СКД Просвјета г. Слободана Живковића, члана главног одбора СДСС-а и начелника општине Крњак г. Дејана Михајловића, председника Градске организације СДСС-а г. Душка Жарковића, председница главног подбора СКД Просвјета гђа. Љубе Врге, градоначелника Глине г. Стјепана Костањевића, начелника општине Двор г. Николе Арбутине и презвитера глинског Горана Каламанде.

На почетку Светосавке академије поздравно слово је одржао г. Миле Радовић, председник СКД Просвјета, Загреб. Затим је Епископ Герасим извршио обред освећења славског колача и кољива у част Светога оца Саве, патрона српског народа.

У својој надахнутој и поучној беседи, Епископ Герасим је говорио о Светоме Сави као примеру јеванђелског

живота, о његовом духовном и просветитељском старању за свој народ, рекавши: „Он је одредио крст којим се крстимо, језик којим говоримо, писмо којим пишемо. Он је био: државник, дипломата, књижевник, путник и поклоник, задужбинар, мисионар, лекар, човек Цркве, Христов човек и верни слуга, молитвеник за читав свет, светитељ који је носио мир Божији у себи и са собом, миритељ своје завађене браће и суседних земаља. Услед разних потреба ишао је по целоме свету и многи су га примали са почастима и поштовањем као светитеља Божијег, те га с’тога називамо и човеком васељенске Цркве Христове и многих људи и народа.“ Епископ Герасим је напоменуо и то да су: „Савиним путем следиле многе знамените личности нашег Карловачког владичанства причајући најлепшу причу о младом принцу Растку који остави лепоте овога света, постаде монах Сава и предаде живот свој Богу и свом роду.“

У уметничком делу програма Свечане академије, етно песме „Прошета се Јовка Кумановка“ и „Свуноћ ми билбил препева“ извела је у својој интерпретацији Јована Лукић.

Епископ Герасим у посети Карловачкој жупанији

28/01/2021

Жупаница Карловачке жупаније Мартина Фурдек-Хајдин заједно са својим замјеником Мирком Мартиновићем и сарадницима примила је данас представнике Српске православне цркве, Епархије горњокарловачке у Хрватској, на челу са Епископом горњокарловачким г. Герасимом, у чијој пратњи су били архимандрит Наум (Милковић) и протопрезвитер Дарко Дугоњић.

На састанку су представници СПЦ, Епархије горњокарловачке жупаници представили свој рад те је договорена даља сарадња.

Братски сусрет Епископа зворничко-тузланског г. Фотија и Епископа горњокарловачког г. Герасима у Карловцу

05/02/2021

Његово Преосвештенство Епископ зворничко-тузлански г. Фотије је 05. фебруара 2021. године посетио Епископа горњокарловачког г. Герасима у Епархијском двору у граду Карловцу. Пријему су присуствовали, протосинђел Данило Гаврановић (Епархија зворничко-тузланска), архимандрит мр Наум (Милковић), протопрезвитер Дарко

Дугоњић и ђакони Будимир Кокотовић и Небојша Анђић.

Изразивши радост због сусрета, владика Герасим је бираним речима поздравио Епископа Фотија и том приликом му се срдечно захвалио на посети Епархији горњокарловачкој.

У пријатном и братском разговору, Епископ Герасим је између осталог детаљније упознао Епископа Фотија са последицама земљотреса и страдањем народа и светиња на просторима своје Епархије.

Света Архијерејска литургија у Карловцу

07/02/2021

У недељу 35. по Духовима, 07. фебруара 2021. године и када се молитвено прослављају Свети Григорије Богослов, Преподобни Публије и Свети препмуч. Григорије Пећки, Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки г. Герасим началствовао је Светим евхаристијским сабрањем у Карловцу.

Епископу г. Герасиму су саслуживали протопрезвитер-ставрофор Радослав Анђелић, протопрезвитер Дарко Дугоњић и ђакон Небојша Анђић.

У својој архипастирској беседи владика Герасим је поучио присутне рекавши: „У јеванђељу смо чули причу о слепоме Вартимеју који је седео поред пута

и када је чуо да ће туда проћи Господ обратио се Њему вичући да га исцели и помилује. У том смислу Исусова молитва „Господе Исусе Христе Сине Божији помилуј ме грешнога“ јесте једна од честих молитава која би требала да буде у срцу и нашим мислима, а молитвом се обратио и слепи Вартимеј тражиће исцелење и милост од Господа, а Господ пројављујући своје човекољубље исцелио је слепога и тиме је показао да је Господ, Господар и тела и душе и све што поседујемо у себи и око себе јесте дар Божији. Зато је потребно да сва наша чула која имамо треба да славе Бога и тај вид који имамо треба да његујемо у духовном смислу и зато је потребно да молитвом тражимо милост Божију.“

**Свештени спомен Светог
оца Данила Исповедника
08/02/2021**

Неустрашивог весника православне вере показао си Цркви, Господе, преподобног оца нашег Данила, који примером храбрости против клеветника праве вере, непрестано утврђује народ твој. Његовим молитвама, просвети нас божанском светлошћу да те хвалимо, Христе, Спаситељу душа наших. (Стихира на Господи возвах, Светом Данилу Исповеднику)

Свештени спомен Светог
оца Данила Исповедника,

Епископа карловачког и плашчанског, а благословом Његовог Преосвештенства Епископа горњокарловачког г. Герасима, 08. фебруара 2021. године, свечано и молитвено се почео празновати вечерњим богослужењем на којем је началствовао Преосвећени владика Герасим, а коме су саслуживали протопрезвитер-ставрофор Радослав Анђелић и ђакон Будимир Кокотовић у Саборном храму Светог оца Николаја Мирликијског Чудотворца у Карловцу.

Пре почетка вечерње службе, а поводом 250. година од упокојења блажене успомене Епископа Данила (Јакшића), Епископ Герасим је служио парастос уз саслужење свештенства Епархије горњокарловачке.

Епархија горњокарловачка је у својој историји имала значајне и богољубиве Архијереје, који су својим радом и делом, како духовно тако и културно васпитали народ овога краја и тиме оставили неизбрисив и незабораван траг који и данас сведочи и подсећа на њихов труд, рад и веру у Васкрслог Христа. Попут многих исповедника, несумњиво је сведок Христовог васкрсења и Свети Данило, кога је прото карловачки Манојло Грбић у своме делу „Карловачко владичанство“ из 1891. године описао следећим речима: „народ овог владика и данас зове „свети владика Јакшић“, и од

свијех осталих владика остао је он у најљепшој успомени код нашег народа.“ Владика горњокарловачки Данило „живео је строго калуђерски. Непрестано је постио по калуђерским правилима, меса није јео никада од како се закалуђерио. Он је врло мало на себе трошио, па је и од својих врло малих прихода – оставио иза себе прекрасне задужбине, које су му обесмртили име и спомен на многе векове.“

Молитвама светог Данила карловачког и плашчанског, Господе Исусе Христе Боже нас, помилуј нас! Амин!

**Двеста педест година
од упокојења Епископа
гоњокарловачког Данила
Јакшића
08/02/2021**

Дана 9. фебруара навршава се двестапедесет година од блажене смрти Данила (Јакшића), исповедника вере Правослане и вредног прегаоца на њиви Господњој у Карловачком владичанству од 1751. до 1771. године.

**Литургијска радост поводом
празника Светог Данила
Исповедника у Епархији
горњокарловачкој
09/02/2021**

Православља исповедниче и добри архипастиру Цркве Христове, водитељу народа, блажени и победоносни светитељу оче Данило,

удостојивши се венца вечног живота, моли Господа за спасење душа наших. (тропар, глас 8)

Светом архијерејском Литургијом у Саборном храму Светога оца Николаја Мирликијског Чудотворца у Карловцу, 27/9. фебруара 2021. године на којој је началствовао, Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки г. Герасим, торжествено је на нивоу Епархије горњокарловачке, прослављен Свети Данило исповедник, Епископ, учитељ, родољуб, пастир и добротвор свога народа и Епископије горњокарловачке.

Свечаним литургијским уношењем иконе, установљен је датум празновања Светог Данила Исповедника, а уједно и кроз њега и са њим страдална Епископија горњокарловачка се сећа свих оних који су сведочили име Божије, па чак и живот свој дали зарад Истине и чистоте вере Христове и тиме потврдили свој вечни живот.

Епископу г. Герасиму су саслуживали архимандрит Михаило (Вукчевић), архимандрит мр Наум (Милковић), протопрезвитер-ставрофор Јеленко Стојановић, протопрезвитер-ставрофор Радослав Анђелић и ђакон Будимир Кокотовић.

По заамвној молитви, Епископ Герасим је освештао славски колач и кољиво у част Светог

Данила исповедника и свих новомученика, мученика Епархије горњокарловачке.

Посета председнице Републике Српске гђе Жељке Цвијановић Петрињи, Глини и Мајским Пољанама 10/02/2021

У среду, 10. фебруара 2021. године, Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки г. Герасим се сусрео са председницом Републике Српске гђа Жељком Цвијановић, амбасадором БиХ у Хрватској г. Александром Врањешом, г. Мариом Ђурагићем, шефом представништва Републике Српске у Бриселу, саветницима председнице гђе Жељке Цвијановић г. Славком Митровићем и г. Душаном Петровићем, саборским заступником и председником Самосталне демократске српске странке проф. др Милорадом Пуповцем, саборском заступником СДСС гђа Драганом Јецков у Петрињи, граду, који је протекле године у децембру страдао приликом јаких и разорних земљотреса. Заједно са Епископом г. Герасимом, председница гђа Жељка Цвијановић, уважени представници политичког и друштвеног живота Републике Хрватске и Српске и протопрезвитер-ставрофор Славиша Симаковић су у Петрињи посетили

храм Светог Спиридона Чудотворца који је тренутно у изградњи, а том приликом су посетили и парохијски дом у Петрињи који је разрушен у земљотресу.

Нажалост, многи људи су остали без својих домова, а поред тога на простору Глине и Петриње су разрушени храмови и црквени објекти, који су омогућавали живот и рад Црквених општина.

Након обиласка Петриње, Епископ г. Герасим је заједно са уваженим гостима посетио и Глину, храм Рођења Пресвете Богородице, где их је дочекао парох глински презвитер Горан Каламанда.

У Мајским Пољанама код Глине, владика Герасим и председница гђа Жељка Цвијановић и други уважени гости су посетили породицу Куколеча и том приликом се детаљније упознали са условима у којима сада живе.

У пријатном разговору Епископ г. Герасим је детаљније упознао председницу са невољама и страдањем како људи тако и свих храмова и светиња Епархије горњокарловачке. Посебна пажња посвећена је теми обнове и помоћи народу у овој тешкој ситуацији.

Председница гђа Жељка Цвијановић је показала интересовање, солидарност и добру намеру за помоћ људима и обнову домова, светиња и објеката Епархије горњокарловачке.